

Компании ▶ 12-13

Петрол

Една петролна история

Свят ▶ 10

Републиканците водят в анкетите преди изборите за Конгрес на САЩ

Пари BONNIER

pari.bg

Вторник
2 ноември 2010, брой 208 (5019)

USD/BGN: 1.40444
▼ -0.50%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.39260
▲ +0.50%
Българска народна банка

Sofix: 361.21
▲ +1.87%
Българска фондова борса

BG40: 112.85
▲ +1.47%
Българска фондова борса

цена 1.50 лева
9 770861 560012 >

ПРЕДАЙ НАТАТЪК

Премиер, работодатели и синдикати подписаха план за промени в пенсионната система до 2035 г. Освен увеличаването на вноската с 1.8% и на стажа с общо 8 месеца всички други промени остават за следващите шест правителства ▶ 4-5

Новини ▶ 6

Синята коалиция: Бюджет 2011 е за купуване на гласове

Компании ▶ 11

“Монбат” също ще се листва на чужда борса

Имоти ▶ 18-23

Търсят се наематели на офис площи

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Дилма Русеф

Бразилката от български произход Дилма Русеф ще стане първата жена президент в Бразилия, след като в неделя спечели 55% от подкрепата на населението. Тя ще наследява своя ментор Луис Инасио Лула да Силва от 1 януари 2011 г. Да Силва е лидер на левите и беше начело на стържавата два мандата. Преди да се включи в предизборната битка, Русеф беше началник на кабинета му.

Губещ „Братя Галеви“

По осем години лишаване от свобода поиска екип от Софийската градска прокуратура и Окръжна прокуратура - Кюстендил за Пламен Галев и Анжел Христов (на снимката), известни като „братя Галеви“. Те са обвинени за организиране и ръководене на престъпна група. В обвинителния акт се иска отнемане на половината им имущество и глоби от 8000 лв. за Пламен Галев и 7000 лв. за Анжел Христов.

Мнения

► По темата „Туризмът в България продължава да е offline“

► Губя пари, ама пък укриявам данъци. А това е национален спорт в България.

Н&К

► По темата „ДНСК ще прави публичен регистър на незаконните строежи“

► Корупционният натиск, другари, го упражнява калпавото законодателство, конкретно ЗУТ! Какво ще правите регистър на незаконното строителство, като само стотици милиони такова е незаконното усвояване на балкони по панелните блокове!? Какво ще прави министърът и Гечева - всеки тогава ще цъфне в този регистър. Колко от нас са с усвоени балкони тип кухни?

гомоуправител

Коментар

► Каквото и да правят, служителите на ДНСК ще се провалят на теста заради съдебните процедури

СНИМКА SHUTTERSTOCK

pari.bg Ton 3

1 Дилма Русеф е новият президент на Бразилия. Кандидатката от български произход ще встъпи в длъжност на 1 януари.

2 Туризмът в България продължава да е offline. Ако хотелът ви не присъства в големите сайтове за резервации и плащане, губите много пари.

3 Бизнесът спря да развива сайтовете си преди 5 години. За да се зареди един сайт, се чака два пъти повече от „стандартните“ няколко секунди.

„Тестът на госпожа Гечева е шест месеца. Запиши си и тя да си запише този срок.“ Това казва премиерът Бойко Борисов на регионалния министър Росен Плевнелиев на заседанието на правителството на 20 октомври по повод сниманите от НАП постройки около язовир „Ивайловград“ в т. нар. митничарско селище. А „госпожа Гечева“ (инж. Милка Гечева) всъщност е новият шеф на Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК).

Госпожа Гечева ще се провали на теста. Това е ясно отсега. И то не защото тя или подчинените ѝ са некадърни, а защото всеки на тяхно място би се провалил. Бюрокрацията е едното обяснение. Правото на гражданите да обжалват съдебно действията на администрацията е другото.

Заради продължаващите дълго съдебни процедури т. нар. митничарско селище също ще просъществува още дълго. Много повече от заявените 6 месеца. Само до края на този месец строителният контрол ще издаде над 90 запове-

Красимира Янева
krasimira.yaneva@pari.bg

” Не е необходимо да имаш гадателски способности, за да предвидиш, че незаконните постройки край язовир „Ивайловград“ ще останат на местата си още 2-3 години

ди за доброволно премахване на незаконните постройки край язовира. Това е официално изявление. Право на собствениците на незаконните обекти е да обжалват тези заповеди в съда. Решението на всяка инстанция задължително ще бъде обжалвано на по-горната инстанция, защото винаги едната страна е недоволна. И няма законна сила, която да задължи някой съд да се произнесе до пролетта, както заръча премиерът. Поне в това отношение съдебната власт е доказала, че е независима от другите две власти...

Не е необходимо да имаш гадателски способности, за да предвидиш, че незаконните постройки край язовир „Ивайловград“ ще останат на местата си още 2-3 години, а собствениците им ще могат да ги обитават напълно необезпокоявани. Така, докато властта спазва закона, някой ще продължи с беззаконието.

На този фон твърдението на новата шефка на ДНСК инж. Милка Гечева, че служителите на дирекцията през годините са работели

добре, може и да е вярно. Колкото и невероятно да звучи. Защото подобно твърдение е непроверимо. Според самите служители Законът за устройство на територията дублирал отговорностите на общинските администрации и ДНСК. И точно това дублиране са използвали и едните, и другите, като са си затваряли очите пред беззаконието и изникването на цели селища без строителни разрешителни.

Напълно е възможно това дублиране на отговорностите да е заложено умишлено. Може и да не е. Факт е, че определени хора са построили незаконни сгради, не са платили на общините разрешителни, не плащат данъци...

За това предизвестеният провал на „госпожа Гечева“ на теста „Ивайловград“ е повод за преподреждане на системата - кой за какво следи и кой как санкционира. Дано оставащите два месеца до края на годината са достатъчни за приемането на промените в Закона за устройство на територията, с които ще се определят по-ясно отговорностите. □

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАЙВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Прокуратурата се е превърнала в универсален орган, който трябва да реши всички проблеми на обществото. Тази нагласа не дисциплинира останалите контролни органи в страната

► Борис Велчев, главен прокурор

Число на деня

4.5

► млн. лв. ще струва ремонтът на царския дворец в София, в който се помещава Националната художествена галерия. Финансирането ще бъде осигурено чрез европейските програми

Коментар

Първанов и купонът в офиса

Много офиси ограничават достъпа до личен имейл, социалните мрежи и развлекателни сайтове в работно време. Причината най-често е, че така служителите имат по-малко начини да губят работно време в странични неща.

Повечето работодатели няма да ви позволят да доведете приятелите си от квартала на купон в офиса в работно време, а ако все пак ги поканите, едва ли ще ви дадат пари за бира. Тези прости и смислени правила, с които милиони хора се съобразяват всеки ден, явно не важат за президента на Република България.

Никола Пенев
nikola@nicodile.eu

” Като работодатели е редно да се замислим за морала на своя служител. Той не само пилее пари и време, но и директно нарушава трудовия си договор

Научихме, че след няколко дни г-н Първанов смята да организира гражданско движение в работно време и вероятно на държавна територия. Няма данни кой ще плати за шоуто, но можем да приемем, че това е пак държавата, т. е. данькоплатецът.

Като работодатели е редно да се замислим за морала на своя служител. Той не само пилее пари и време, но и директно нарушава чл. 95, ал. 2 от трудовия си договор, понякога наричан и „конституция”, според който президентът „не може да изпълнява други държавни, обществени и

стопански дейности и да участва в ръководството на политически партии”.

Формулировката „гражданско движение, не партия” не променя смисъла на извършването нарушение - г-н Първанов е де факто лидер на организация, която ще заема политически позиции и ще се явява на избори, т. е. той изпълнява „друга обществена” и с голяма вероятност „стопанска” дейност. Директно се нарушава и чл. 92, ал. 1 от въпросния трудов договор, според който президентът олицетворява единството на нацията. Едно политическо движение по дефиниция разделя нацията на съгласни и несъгласни.

Отвъд това алтернативата на Първанов не изненадва с нищо. В стила на Путиновата „Единна Русия” Първанов ще създаде една аморфна популистка партия, чийто основен лозунг ще бъде „всички са маскари”. Ще закънти идеята, че единственото национално отговорно поведение е да оставим политическите си различия и да работим за важни каузи, като примерно изграждането на АЕЦ „Белене”. А погледнато от друг, но много важен ъгъл, най-важна отговорност пред нацията е да се запази и да се развива политическа система, в която различни виждания и

програми се състезават свободно пред избирателя.

От този ъгъл се вижда, че политическите различия са жизненоважни и че държава, в която всички са съгласни, особено с президента, никога не се „възражда” по начина, който искаме да видим в България. Затова и щеше да направи чест на г-н Първанов, ако просто беше подал оставка и беше основал партията, която иска да ръководи - с ясна политическа ориентация и цели. Но това би изисквало несъразмерни морални усилия. ■

Никола Пенев е доктор от Станфордския университет и в момента работи като приложен математик в САЩ

Препоръка

Кристалина Георгиева, еврокомисар за международното сътрудничество, хуманитарната помощ и отговорите при кризи

” Да кажем, вие кога ще си ремонтирате покрива на къщата? Като протече най-вероятно, макар че много по-добре е да го ремонтирате, когато имате пари и е лято. Най-добрите реформи се вършат тогава, когато има преса на момента, за да станат. Сега е много добър момент за това

По заповед на строителния контрол

EVN спря тока на „Марина Диневи”

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Водата в комплекса също трябва да бъде спряна

Електроразпределителното дружество EVN спря електрохранването на яхтеното пристанище „Марина Диневи” в курортното селище „Свети Влас”. Спирането е на

основание на издадена заповед от Регионалната дирекция за национален строителен контрол (РДНСК) в Бургас. Според дирекцията обектите в пристанището са работили нелегално три години и нямат разрешително. Водата също трябва да бъде спряна.

Преди месец РДНСК

започна процедура по запечатване на комплекса и забрани използването му. Той е собственост на несебърските бизнесмени братя Динко и Йордан Диневи, които твърдят, че сградите и басейнът са напълно законни. Според тях става дума за атаки от „несебърски бизнесмен”.

В края на миналата сед-

мица прокуратурата и НАП започнаха проверка на сделка, при която фирмата на Диневи „Венид Яхт” е станала собственост на 58-годишен безработен мъж от село Балван. Компанията има дългове за близо 10 млн. лв. Диневи обаче обвиниха за сделката бившия си съдружник Георги Михов. ■

В броя четете още

Най-засегнати от кризата са младите

► 7

Как се открива фирма в Македония

► 14

Основните пенсионни промени

Формулата за съгласието в тристранния съвет е “всички еднакво недоволни”

След няколко месеца преговори правителството, синдикатите и работодателите подписаха вариант “последен” за пенсионните промени. Резултатът беше определен като балансиран, защото в него има по малко от предложенията на всички. Проектът обаче е твърде амбициозен, защото включва действия до 2035 г.

В сряда промените в Кодекса за социално осигуряване трябва да бъдат приети само на подпис от министрите, след което отиват за гласуване в Народното събрание. Премиерът Бойко Борисов даде гаранции пред социалните партньори и журналистите, че всички депутати от ГЕРБ ще подкрепят промените. Дежурните подкрепящи депутати на “Атака” ще осигурят минималното необходимо мнозинство, за да може предложенията да се превърнат в закон.

БСП вече обяви, че намира идеите за пенсионна реформа за “антисоциални”. Синята коалиция също е критична към действията на правителството, а лидерите ѝ вече заявиха, че няма да подкрепят бюджета на държавата за следващата година, както и бюджетите на Държавното обществено осигуряване и на здравната каса.

Одобрените от тристранния съвет промени в пенсионната система ще бъдат приети само с гласовете на ГЕРБ и “Атака” и това прави твърде несигурно изпълнението на амбициозния план до 2035 г. Дотогава би трябвало да има поне 6 пъти парламентарни избори и няма никаква гаранция, че следващите управляващи ще приемат плана на ГЕРБ. Другият вариант е Бойко Борисов да спечели следващите 6 парламентарни вота.

В рамките на това правителство остават единствено повишаването на осигуровката с 1.8% от 1 януари 2011 г. и постепенното увеличаване на осигурителния

Мила Кисьова
mila.kisiova@pari.bg

стаж от 1 януари 2012 г.

Балансиране на интересите

Най-спорните въпроси - вдигането на стажа и на възрастта за пенсиониране, са решени в споразумението някъде по средата между това, което препоръчаха МВФ и представителите на бизнеса, и това, за което настояваха синдикатите. Първите призоваха да няма отлагане на реформата и промените да започнат още от догодина. Синдикатите пък се опитваха по всякакъв начин да отсрочат по-късното пенсиониране.

Споразумението беше подписано и от социалния министър Тотю Младенов, и от шефа на НОИ Христина Митрева. Прави впечатление, че липсва подписът на финансовия министър Симеон Дянков, който като вицепремиер е председател на Съвета за тристранно сътрудничество и беше един от най-големите опоненти на синдикатите.

По-високи вноски

С резервите на работодателските организации от 1 януари 2011 г. с 1.8 процентни пункта се увеличава осигурителната вноска за фонд “Пенсии” и става 17.8%. Очаква се това увеличение заедно с по-високите минимални осигурителни прагове да запуши с 600 млн. лв. дупката в дефицита на фонд “Пенсии” догодина.

За бизнеса и всички, които се осигуряват, има още едно натоварване на осигурителната тежест - от 1 януари 2017 г. ще има ново увеличение на вноската за пенсия с още 2 процентни пункта. Тези 2% ще отиват

единствено към универсалните пенсионни фондове, които дават втора допълнителна пенсия за родените след 1959 г. Така вноската за универсалните фондове ще нарасне от сегашните 5 на 7%.

От 2012 г. се връща старото положение за плащане на болничните - работодателят ще плаща само първия ден в размер 100% от възнаграждението, а от втория ден се изплаща обезщетение от НОИ.

Компромис - 2012 г.

Стажът за пенсии за масовата, трета категория труд в България ще започне да се вдига от 1 януари 2012 г. МВФ настояваше това да стане още от 2011 г., синдикатите натискаха да се отложи за 2015 г. Плавното увеличение на стажа ще става с по 4 месеца всяка календарна година до достигане на 37 години стаж за жените и 40 години за мъжете. Това ще бъде постигнато през 2020 г., след като в момента необходимият за пенсиониране трудов стаж при жените е 34, а при мъжете 37 години.

Още от 2021 г. започва постепенно нарастване на възрастта за пенсиониране на жените и мъжете, работещи при трета категория труд. Увеличението ще бъде с по 6 месеца до достигане на възраст 63 години за жените, което ще стане до 2026 г., и 65 години за мъжете, което ще стане до 2024 г.

Обещания за по-високи пенсии

От 2025 г. сегашните управляващи обещават пенсията да са в размер, не по-малко от 65% от дохода, взиман преди пенсионирането. Таванът за новоотпуснатите пенсии ще падне от 1 януари 2014 г., като от същата година ще започне постепенно да нараства максималният осигурителен доход, който в момента е 2000 лв. От 1 януари 2017 г. ще се увеличи тежестта на всяка година осигурителен стаж от 1.1 на 1.2% при

► Лигерите на КТ “Подкрепа” Константин Тренчев (вляво) и на КНСБ Пламен Димитров те го постигането на възможно най-добрия компромис

изчисляване на размера на пенсиите.

Премиерът Борисов обеща и по-ефективни мерки за подобряване на събираемостта на осигурителните вноски. Една от тези мерки е криминализиране на укриването на осигурителни вноски от 1 януари 2011 г. Все още обаче Министерството на правосъдието не е готово с необходимите промени в Наказателно-процесуалния кодекс, въпреки че се очакваше те да влязат в Народното събрание през октомври.

Визия до 2035 г.

По думите на Борисов споразумението за пенсионните промени “гарантира до 2035 г. стабилността

на пенсионната система.” Няма обаче да чакаме 2035 г., дотогава ще се вземат допълнителни мерки, каза Борисов. Това е годината, в която разчетите на НОИ показват, че фонд “Пенсии” отново ще започне да трупа дефицити, след като през 2016 г. ще излезе на нулев дефицит и после 19 години ще бъде с излишък. Причината е силното влошаване на демографската картина - застаряване на населението, увеличаване на продължителността на живота и намаляване на броя на активното население. Затова от 2035 г. ще влезе в сила плащането на пенсии от Сребърния фонд, който дотогава трябва да е натрупал значителен фи-

нансов ресурс от над 10 млрд. лв.

А гомогава

Правителството, работодателските организации и синдикатите постигнаха на практика съгласие най-важните стъпки да бъдат извършени от следващите правителства. Близката история на България показва, че шансовете следващите правителства да продължат политиката на кабинета “Борисов” не са много големи. Така най-големият резултат от преговорите може да се окаже постигането на съгласие в рамките на тристранния съвет. Което е добра новина, но не тази, която всички очакваха. □

Вноска

1.8

► процента увеличение на вноската за фонд “Пенсии” от 2011 г. Увеличение от още 2 процентни пункта е заложено от 2017 г. за универсалните пенсионни фондове

Стаж

2012

► е годината, в която започва вдигането на осигурителния стаж с по 4 месеца годишно до достигане на 37 години за жените и 40 години за мъжете през 2020 г.

Пенсионна възраст

2021

► е годината, в която започва нарастване на възрастта за пенсиониране с по шест месеца годишно до достигане на 63 години за жените (2026 г.) и 65 години за мъжете (2024 г.).

Остават за други управляващи

благодариха на премиера Бойко Борисов, че се е намесил няколко пъти в преговори-
СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Ще искаме гаранции и от партиите

Времето, преминало в преговори, не беше загубено. В България се случи нещо, което никога не се беше случвало досега - реформира се пенсионната система с визия до 2035 г.

Томю Младенов,
министър на труда и социалната политика

Още от утре започваме срещи с различните парламентарни групи. Искаме да получим гаранции от тях, че в бъдеще няма да се променят тези параметри, които са договорени сега.

Да се ликвидира ранното пенсиониране

БСК винаги е настоявала да не се отлага пенсионната реформа. Затова приветстваме решението на премиера да се съобрази и с предложението на МВФ и промените да започнат по-рано - от 2012 г.

Искам да подчертая едно много важно становище на МВФ в техния доклад - от 2028 г. да се ликвидира ранното пенсиониране. България продължава да бъде изолиран остров сред европейските страни с изключително широкото прилагане на ранно пенсиониране.

► **Божидар Данев,**
председател на БСК

Отлагат ограниченията за ранно пенсиониране от 2015 г.

Служителите от МВР и отбраната ще работят три години повече

Условията за пенсиониране на работниците от тежките професии няма да се променят до края на 2014 г. Така синдикатите успяха да извоюват отсрочка за около 100-те хиляди работещи при първа и втора категория труд.

В споразумението между социалните партньори не е описано как ще се променя възрастта за пенсиониране на тези работници след 2014 г. Обяснението дойде вчера от пенсионните дружества след срещата на техни представители с премиера.

Възрастта расте с по 6 месеца годишно

От 2015 г. пенсионната възраст за работещите първа и втора категория труд ще започне да се увеличава с по 6 месеца всяка година до достигане на 55 години за мъжете при първа ка-

тегория и 60 години при втора. За жените възрастта за пенсиониране трябва да достигне 52 години при първа категория и 57 години при втора.

Всички категорияни работници, които се пенсионират до края на 2014 г., ще получават пенсията си от НОИ. За тази цел преди няколко дни беше решено след консултации с пенсионните дружества от професионалните им фондове да бъдат прехвърлени 100 млн. лв. към фонд "Пенсии" на НОИ.

От 1 януари 2015 г. ранни пенсии за работещите при първа и категория труд ще се изплащат само от професионалните пенсионни фондове. Ако работник има право да се пенсионира до 2014 г., но не го направи, НОИ ще му изплати обратно парите, натрупани преди това в професионалния фонд, обясни Даниела Петкова, изп. директор на ПООК "Доверие". Тези пари ще може и да се наследяват.

Вдигат стажа в специалните ведомства

От 1 януари 2012 г. ще започне да се увеличава с по четири месеца годишно и стажът за работещите в специалните ведомства - МВР и отбраната. Общо необходимият стаж в професията ще нарасне с три години. Това е записано във финалното споразумение. То беше по настояване на работодателските организации, които също така изискаха от правителството да направи по-прозрачни бюджетите на двете министерства и парите за осигуровки. Критиките, че държавата плаща твърде ниски вноски на фона на големите права, които получават тези служители при пенсиониране, е от много години.

Промяната ще засегне и учителите. От 1 януари 2012 г. плавно с по четири месеца годишно се вдига с общо три години и техният стаж за пенсиониране.

Мила Кисьова

200

КРЕЩЯЩИ ОТСТЪПКИ

ДО 26% ЗА АВТОМОБИЛИ НА СКЛАД

206+ НА ЦЕНИ ОТ
16 583
лева с ДДС
с ABS, климатик,
предни ел. стъкла,
радио CD

207 НА ЦЕНИ ОТ
18 107
лева с ДДС
с ABS, климатик,
предни ел. стъкла

308 НА ЦЕНИ ОТ
23 442
лева с ДДС
с ABS, климатроник,
предни ел. стъкла,
радио CD/MP3

Моделите 207 и 308 имат бизнес версии с възможност за данъчен кредит.

ИЗБЕРЕТЕ ВАШИЯ АВТОМОБИЛ НА SALE.PEUGEOT.BG

www.peugeot.bg

Запазете хладнокръвие!
Новите ни предложения може да ви шокират.
Вземете най-доброто от света на Peugeot с отстъпка до 26%.
Побързайте, първите ще имат най-голям избор!

София Франс Ауто
Бургас 056/860 111 Варна 052/554 111 В. Търново 062/600 746, 601 310 Добрич 058/690 138 Карлово 0335/94 209 Кюстендил 078/552 452
Монтана 096/300 013 Пазарджик 034/442 499 Плевен 064/833 128 Пловдив 032/908 000 Разград 084/630 033 Русе 082/827 231
Сандански 0746/31 911 Севлиево 0675/32 003 Сливен 044/600 106 Смолян 0301/60 963 София Ботевградско шосе 02/8922 131
София Люлин 02/9216 131 София Цариградско шосе 02/9601 131 Ст. Загора 042/670 418 Търговище 0601/67 050 Хасково 038/601 100

Синята коалиция: Бюджет 2011 е за купуване на гласове

СДС и ДСБ не изключват възможността да се стигне до предсрочни парламентарни избори

Бюджетът за 2011 г. е предизборен, той не е за излизане, а за оставане в кризата, заявиха от Синята коалиция. Според Иван Костов доказателство е „най-съмнителното перо“ в бюджета - този на социалното министерство. В него за следващата година има 152 млн. лв. допълнително за социално подпомагане, което „не е нищо друго освен бюджет за купуване на гласове“. От своя страна Мартин Димитров не изключи след президентските и местните избори догодина да настъпи нова политическа ситуация, включително и да се стигне до предсрочни избори.

„Увеличаване на гистанцията“

От Синята коалиция отново потвърдиха, че при гласуването на проектобюджета за следващата година ще гласуват „въздържал се“ за републиканския и „против“ за бюджета на НОИ и НЗОК. „С това показваме увеличаване на дистанцията от ГЕРБ“, заяви Мартин Димитров, съпредседател на Синята коалиция. Той допълни още, че не може да приеме, че парите за подслушване са повече от парите за култура. „ГЕРБ опитват да закърпят чувала, наречен „бюджет“, за да изкарат до местните и президентските избори“, обясни Иван Костов. Сините предупредиха още, че пенсията за следващата година ще са със 7% по-ниски от сега, и обявиха, че дори в криза трябва да се прави индексация с инфлацията. Освен това правителството няма да успее да се вмести в прогнозата си за бюджетния дефицит и той ще надхвърли 3%.

По-рано към урните

Според Мартин Димитров след следващите избори ще има изцяло нова политическа ситуация. „Не изключвам предсрочни парламентарни избори, защото, когато не се правят реформи, това има тежка политическа цена“, каза Димитров. По думите му аналогия може да се направи с НДСВ. „Който не вярва, да види какво се случи с НДСВ, която дойде на власт с по-голямо доверие от ГЕРБ“, каза още съпредседателят на сините. Според Иван Костов надеждата на премиера е да изкара до следващите избори. А ако има предсрочни избори и се стигне до ново правителство със същия премиер, то отново няма да е коалиционно. „Бойко Борисов няма да предлага на който и да е участие в коалиционно правителство. Това противоречи на неговите персонални качества, той е недIALOGИЧЕН, неспособен на такива решения“, коментира Иван Костов и препоръча на премиера да направи ремонт на кабинета, за да махне най-провалените министри.

От лош по-лош

Според Синята коалиция вече е много трудно да се каже кой министър се проваля повече. „Правилният въпрос е, кой се справя, а не кой се проваля“, заяви Димитров. Той допълни, че в последните дни големи гафове прави Тотю Младенов, а идеите, с които се е изложил най-много, са били за национализацията и за увеличаването на социалните тежести.

Рагослава Димитрова

► Слегващата гогина пенсията ще са със 7% по-ниски заради инфлацията, обяви Иван Костов

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Студенти отново протестираха за повече пари за образование

► В Деня на будителите студентите обявиха финансовия и образователния министър за „антибудители“ на годината

Средствата за висше образование да са минимум 1.13% от БВП, настояват бъдещите висшисти

Студентите отново излязоха на протест и вчера, в Деня на народните будители, с искания за повече пари за висшите училища, за да не се стига до принудителни „дървени“ ваканции и нови реформи в образованието. В протестите се включиха студентите от Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Националната академия за театрално и филмово изкуство, Художествената академия и Консерваторията.

Ултиматуми и молби
Парите за висше обра-

зование не трябва да бъдат по-малко от 1.13% от БВП на страната, което е и средното ниво за държавите от ЕС, настояват студентите в декларация до управляващите. „Само за СУ са нужни минимум 50% увеличение на държавната субсидия, за да може да се постигне някакво приемливо ниво на обучение“, заяви ректорът на университета Иван Илчев.

Студентите поискаха и да бъде проведена кръгла маса с участието на всички заинтересовани страни, на която да се обсъди и предложи стратегия за развитието на българското висше образование през следващите 15 години. Те настояват и за пълна прозрачност при приемането

на новия Закон за висшето образование, като това трябва да стане не по-късно от 1 юли 2011 г.

Тикви и будители

В Деня на будителите бъдещите висшисти обявиха за „антибудители“ финансовия министър Симеон Дянков и образователния Сергей Игнатов. Двамата бяха номинирани и за тикви на годината.

„Каквито и лоши неща да намерим - по-добър от Софийския университет няма и няма да намерите в България, където и да ходите“, коментира Игнатов. Миналата седмица пък Дянков каза пред студенти от УНСС, че не препоръчва на никой да учи в СУ.

Дарина Черкезова

Най-засегнати от кризата са младите служители

В частния сектор предпочитат по-опитните кадри

Най-засегнати от кризата в България са младите хора до 34-годишна възраст. През 2009 г. - най-тежката за икономиката ни, 46 300 българи на възраст между 25 и 34 години са загубили работата или бизнеса си. Спадът е с близо 7% до 691 хил. заети в тази възрастова група.

Това показва проучване на Българската стопанска камара за тенденциите на пазара на труда и работната сила у нас. В частния сектор работодателите полесно се решават да освободят по-младите си работници, коментира Григор Димитров, експерт в БСК. Освободените работници на възраст между 25 и 34 години в частния сектор през 2009 г. са близо 30 хил. Отделно броят на съкратените работници на възраст между 15 и 24 години е 23 500. От БСК настояват да се създадат повече стимули за запазване на заетостта на младежите. Това може да стане чрез данъчни облекчения за работодатели, които наемат млади хора, смятат от камарата.

Бизнесът запазва опитните работници

Общо броят на заетите хора е намалял с 3% през 2009 спрямо 2008 г. Така кризата е оставила без работа малко над 101 хил. души.

Възрастовите групи на 55-64-годишните и на 34-44-годишните се оказват най-слабо засегнати от кризата. Заетостта при тях почти за-

пазва нивата си от предкризисната 2008 г. Работната сила при 34-44-годишните дори леко се е увеличила с 12 хил. души до 1.021 млн. Броят на по-възрастните работници се запазва на 482 хил. в сравнение с 2008 г., в сравнение с 2005 г. обаче е нараснал с 4%.

Обяснението за това отражение на кризата е, че работодателите все пак са предпочели по-опитните си работници, които имат и по-висока квалификация, смята Григор Димитров.

Липса на квалифицирана работна ръка

В същото време анкета сред 580 фирми показва, че въпреки финансовата криза, свитото производство и увеличената безработица намирането на квалифицирани кадри продължава да е проблем за българския бизнес. 56% от анкетираниите фирми поставят въпроса за липсата на квалифицирани работници като трудност за тяхното развитие. 19% определят това като голяма трудност. По тези причини 10.5% от анкетираниите мениджъри са заявили, че се затрудняват да кандидатстват по програмите на ЕС. Най-голяма нужда има от специалисти в тежката промишленост - 30%, и леката промишленост - 23%.

Липсата на подготвени кадри на пазара на труда най-осезаемо се чувства от големите фирми с персонал над 250 души.

Изоставаме по гъвкави форми на заетост

В България най-разпрос-

▶ През 2009 г. 46 300 българи на възраст между 25 и 34 години са загубили работата или бизнеса си

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

транената форма на заетост е постоянният трудов договор - 98.3% от наетите на пълно работно време. В Европа по този показател са 89% от наетите. У нас все още много слабо са разпространени гъвкави форми на заетост, като непълно работно време или работа на две места. Работещите на повече от едно работно

место са само 20 хил. българи - шест пъти по-малко от повечето страни в ЕС. На непълно работно време ден пък се трудят едва 2% от всички заети, което е осем пъти по-малко от средното ниво за ЕС.

В същото време делът на срочните трудови договори непрекъснато намалява - от 6.4% за 2005 г. на 4.7% за

2009 г. За ЕС средното равнище на наетите на срочен договор е 13.7%.

Необходимо е да се увеличи продължителността на използване на срочни трудови договори в България като по-гъвкава форма на заетост, заяви Димитър Бранков, зам.-председател на БСК. България все още не е приела и закон

за агенциите за временна заетост, което затруднява наемането на персонал - дейност, разпространена в Европа, заяви Бранков. От камарата настояват и да се либерализира полагането на извънреден труд, който в момента е разрешен само при сезонна работа, бедствия и аварии.

Мила Кисьова

Lonely Planet препоръчва България за туризъм през 2011 г.

Най-голямото туристическо издателство в света определя страната като едно от 10-те места, които задължително трябва да се посетят догодина

Най-голямото туристическо издателство в света Lonely Planet определи България като една от десетте страни, които трябва да бъдат посетени през 2011 г. В класацията попадат още Албания, Бразилия, Кабо Верде и Панама, Вануату, Италия, Танзания, Сирия и Япония.

В рецензията за България се казва, че има какво да се види в големите ѝ градове, отбелязва се чарът на заснежени планински върхове и ски писти, плажовете със златист пясък и старинни пристанищни градове край

Черно море. България вече е част от Европейския съюз (ЕС) и получава повече внимание, казват още от Lonely Planet. Ски пистите в страната привличат европейците, които търсят по-евтини алтернативи за зимна ваканция. В района на Черно море още може да бъдат открити незастроени

места, а винената индустрия в страната процъфтява, пише изданието.

Любопитно е и че рецензията завършва с цитат от една популярна българска попфолк песен, с която се илюстрира духът на българина: „И да паднем, и да бием... пак ще се напием.“

▶ Ски ваканцията в България е евтина, коментират от Lonely Planet

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Пари

Вестник "Пари" търси:

- Икономически редактор
- Икономически репортер

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

Сградите край язовир "Ивайловград" ще бъдат съборени, но неясно кога

Обжалвания в съда бавели премахването на незаконните постройки, обясни новият директор на ДНСК

Над 90 незаконни обекта, построени в митничарско селище край язовир "Ивайловград", трябва да бъдат съборени. "Заповедите за премахване ще бъдат издадени до края на месеца. Други 40 заповеди ще бъдат издадени за забрана за ползване на обектите", съобщил новият директор на ДНСК инж. Милка Гечева, която беше представена от регионалния министър Росен Плевнелиев. На заседанието на правителството преди две седмици премиерът Бойко Борисов обяви, че "тестът на госпожа Гечева е шест месеца". В понеделник тя потвърди този срок, в който не е ясно какви точно успехи трябва да постигне. Гечева обаче напомни, че от издаването на заповед до събарянето на незаконна сграда минават 2-3 години заради съдебните процедури. Заради случая с т. нар. весело село предшественикът ѝ Иван Симиличев беше уволнен.

Размиване на отговорността

Според новия директор на ДНСК служителите на дирекцията си вършели добре работата. По думите на инж. Милка Гечева според сегашния Закон за устройство на територията (ЗУТ) има дублиране на отговорностите между общинските администрации и дирекцията. За да се премахне това, има предложени промени в ЗУТ от регионалното министерство. Те трябва да

бъдат приети от парламента до края на годината. Предвидени са и глоби не само за служителите на общинската администрация, а и за кметовете, които не си вършат работата по закона.

Съгът бил виновен

Неяснотите в закона обаче не са единствената пречка пред събарянето на незаконните сгради. Оказва се, че от издаването на една заповед за събаряне до реалното бутане на една къща например минават 2-3 години. Причината - съдебното обжалване от страна на собствениците на незаконния обект. Никой не може да предпише на съда в какъв срок да вземе решение по отношение на заповедите за премахване на незаконни обекти.

"Премиерът си е нарочил няколко обекта и всеки ден пита кога ще влязат багерите. Аз също искам да подкарам багерите заедно с него и бъдете сигурни, че в момента, когато това бъде избухано през съда, на другия ден ще сме там. Парите са осигурени", обяви Росен Плевнелиев.

Публичен регистър

"Има издадени общо около 7000 заповеди за премахване на незаконни обекти. От тях около 3500-4000 са влезли в сила, като 2500 вече са изпълнени", съобщи инж. Милка Гечева. Регистърът с незаконните обекти трябва да стане публичен. "Да се знае хо-

► Инж. Милка Гечева беше представена от строителния министър Росен Плевнелиев. Предшественикът ѝ Иван Симиличев беше уволнен заради случая с язовир "Ивайловград"

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

тел ли е, билборд ли е, барбекю ли е и да може да се следи кой не придвижва напред нещата", коментира строителният министър Росен Плевнелиев.

Инж. Гечева обясни още, че през 2007 г. е направена проверка на язовир "Искър" и има издадени 94

заповеди за премахване на незаконни обекти. 35 от тези заповеди са влезли в сила, 6 незаконни строежа са премахнати, а до края на годината трябва да бъдат съборени още 12.

За рибарското селище Ченгене скеле край Бургас има 225 заповеди за

премахване на незаконни обекти. Съборени са само 23, а предстои да бъдат бутнати още толкова. Очаква се с фирми изпълнители да бъдат подписани договори за събаряне на други 25 сгради. Директорът на ДНСК обясни, че по морето са изпълнени общо 68

заповеди за премахване.

В "Златна перла" в Странджа има заповеди за премахване на 8 обекта, които трябва да се потвърдят от съда. "Съдебно обжалване бави обявяване на два други обекта за незаконни", обяви инж. Гечева.

Красимира Янева

Андрей Иванов: Имам само 15 собственоности и не всички са имоти

► Андрей Иванов определи информацията за имотите му като "класически донос и компромат"

Председателят на СОС обяви, че е готов да подаде оставката си, ако бъде доказано, че лъже

Председателят на Столичния общински съвет и на ГЕРБ-София Андрей Иванов обяви, че сигналът на РЗС, подаден в антикорупционната комисия, е донос. "Това е чист донос и компромат", заяви в първия работен ден след отпуската си Иванов. Според него компроматът се е подготвял 3 месеца, защото на разпечатки в сигнала, внесен в парламента, фигурирала датата 29 юли 2010 г. Според Иванов възможностите за инсинуации относно имотното състояние на вицепремиера Цветан Цветанов са изчерпани и затова сега той е атакуваният.

Имоти или вписвания

"В Агенцията по вписванията има 56 броя вписвания по имотната ми партия - покупки, ипотекы, иски молби и т.н.", обяви Андрей Иванов. Така той отговори на твърденията, че има 43, 52 или дори 60 имота. Иванов обясни, че в декларацията, която е подал в Сметната палата през 2008 г., е декларирал 15 собственоности, като не всички са имоти, а право на строеж, паркоместо и т.н., като сега има 14 собственоности. "Нямам нищо извън имотната декларация", обяви Иванов. През 2008 г. той е закъснял с подаването ѝ и затова е бил проверяван от НАП. Становището на агенцията било, че тогавашните му доходи отговарят на разходите, направени за придобиването на имотите. Той обясни, че зад купените имоти стои 120 г. трудов стаж - на родители-

те му, негов и на съпругата му. Иванов каза, че някои от купените имоти е отдал под наем, а други през годините е продал. Той не може да каже каква е сегашната им стойност, защото не бил брокер, а стойността се променяла през годините.

"Ако има купувач, който да купи имотите ми за 10 млн. лв., съм готов да дам 5 млн. лв. за благотворителност", обяви Иванов. Той обяви, че в периода 1995-1998 г. е купил магазин, пицария, кафе-сладкарница и бинго зала с пари от доходите си. Той обаче не може да си спомни с каква цел е изтеглил заем от 200 000 EUR през 2007 г., както и конкретните платени суми по някои от сделките през годините.

Трудов стаж

Андрей Иванов обясни обаче, че е работил в частния бизнес

от 1999 до 2007 г., а не само 3 г., както твърдят от РЗС. Освен това не е работил никога в 9 Районно полицейско управление в София и не е бил шеф там. "Участвал съм в 4 фирми, от които активни са 2, прехвърлил съм дяловете на сина си, защото работя в СОС по 12-14 часа на ден", каза Андрей Иванов.

Съпругата му Майя е имала дял от фирма, спечелила концесията за минерална вода в Баня, но след построяване на завода изцяло с кредити тя се оттеглила от този бизнес. Сега имала фирма за производство на аустуси, в която работели около 30 души. Фирмата на съпругата му, както и самият Андрей Иванов били сред дарителите на ГЕРБ. На въпрос дали ще си подаде оставката, ако се окаже, че лъже, председателят на СОС и на ГЕРБ-София отговори: "Разбира се."

Красимира Янева

Днес светът се събужда по-сигурен.

METLIFE И ALICO ВИ ПРИВЕТСТВАТ В СВЕТА НА ПО-НАДЕЖДНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ.

Мет Лайф и Алико се обединяват в едно от най-големите застрахователни дружества в света. Това означава повече възможности и за вас. 90 милиона клиенти в повече от 60 страни вярват в нашата 200-годишна финансова стабилност и сигурност.

Водещите в бранша, заедно с притежателите на дългогодишен международен опит, ви предлагат нови продукти и услуги. Така застраховането става достъпно, лесно и естествено за вас. Не е ли това прекрасен старт?

MetLife^{SM}

WWW.ALICO.BG

MetLife, Inc., 200 Park Avenue, New York, NY 10166
American Life Insurance Company, One Alico Plaza, 600 King Street, Wilmington, DE 19801
© 2010 MetLife, Inc. Всички права запазени. PEANUTS © 2010 Peanuts Worldwide.

Резултатите от изборите в САЩ ще имат и международно измерение

Връзките с Русия и Турция ще бъдат повлияни от мнозинството в Конгреса

Гражданите на САЩ ще дадат оценката си за икономическата политика на правителството на провеждащите се днес междинни избори. Въгът на избирателите ще покаже коя партия ще има мнозинство в Конгреса през следващите две години, като прогнозите са демократите на президента Барак Обама да отстъпят позиции на републиканците. Макар че вътрешните проблеми са основният акцент в платформите на кандидатите, резултатите неизбежно ще окажат влияние и върху външната политика на най-голямата икономика в света.

Икономически референдум

Едно от основните предизвикателства за управляващата Демократическа партия са високата безработица и бавното икономическо възстановяване след кризата. Делът на хората без работа от месеци остава близо до 10% (9.2% по данни за октомври). Друго сериозно притеснение за избирателите е огромният дефицит на САЩ, който е близо 10% от БВП. Немалка част от дупката в бюджета се дължи на държавните програми за стимулиране на икономиката. Ябълка на раздора е и данъчната политика на сегашното мнозинство. Консерваторите настояват да се запазят въведените от Джордж Буш данъчни облекчения - идея, горещо подкрепяна от бизнеса. Администрацията на Барак Обама обаче смята, че по-ниските данъци за богатите (с доходи над 250 хил. USD годишно) трябва да се премахнат.

Отвъд границите на САЩ

Външната политика на САЩ не беше сред акцентите на предизборната кампания, затова и не се очаква резултатите да имат някакъв пряк ефект върху отношенията

► Конгресът на САЩ на практика може да блокира голяма част от инициативите на президента

СНИМКА BLOOMBERG

между САЩ и Европа. Анализаторите обаче посочват няколко проблема, които може да възникнат, в случай че демократите загубят мнозинството си, и които излизат извън границите на САЩ. Сред тях са контролът върху оръжията, климатичните промени и връзките с Турция.

Руски съмнения

Конгресът на практика може да блокира голяма част от инициативите на президента. Първата жертва на едно загубено мнозинство може да се окаже планът за ограничаване на ядреното оръжие в света. През април Барак Обама и руският му колега Дмитрий Медведев подписаха договор в тази насока, известен като „Нов СТАРТ“. Документът обаче все още не е минал през Сената въпреки усилията на правителството да си осигури достатъчно републи-

кански гласове, които да го подкрепят. Основните притеснения на законодателния орган са свързани с това доколко САЩ може да са сигурни, че Москва реално ще изпълнява задълженията си по договора. Друг проблем в двустранните отношения може да изплува, в случай че Конгресът отхвърли идеята на Обама САЩ да подкрепят членството на Русия в Световната търговска организация.

Съюзник или не

Влошаване на почвата за двустранно разбирателство може да се получи и по отношение на Турция. Макар че републиканците винаги са подкрепяли натовския съюзник на САЩ, търканията между Турция и Израел напоследък са на път да променят тази традиция. Досега Конгресът отхвърляше опитите да се прокара резолюция, с която да се обявят

за геноцид убийствата на арменци по време на Първата световна война. Наскоро обаче се появиха сигнали от републиканците, че партията може да спре да се противопоставя на резолюцията заради отношението на Анкара към Йерусалим.

Неблагоприятен климат

Стремежът на Барак Обама да прокара по-строги екологични закони и да ограничи вредните емисии вече среща съпротивата не само на опозицията, но и на собствените му съпартийци. И от двете страни настояват, че предложенията му не трябва да стават закон точно сега заради високата безработица и слабия икономически растеж в страната. Това пък съвсем унищожава шансовете на американския президент да лобира за мерки за намаляване на парниковите газове в световен мащаб. □

Система Определя се мнозинството за 2 години напред

► Провеждащите се днес междинни избори в САЩ ще определят коя партия ще има мнозинство в Конгреса през следващите две години. Изборите се наричат междинни, тъй като се провеждат между президентските избори.

► Нови депутати ще заемат всичките 435 места в Долната камара на парламента, а 37 от 100-те сенатори също ще бъдат подменени. Също днес се провеждат избори и за 37 губернатора.

► Долната камара е

законодателният орган, който отразява обществените нагласи, и затова членовете ѝ се избират на всеки две години. Сенатът пък има мандат от 6 години и в него всичките щати имат по двама представители.

► В момента демократите на президента Барак Обама контролират 59 от местата в Сената, а в Долната камара имат мнозинство с около 40 представители.

► Според проучванията републиканците най-вероятно ще спечелят мнозинството в Долната камара и ще отнемат няколко от местата в Сената от демократите.

Проучванията дават преднина на републиканците

Високата безработица и бавното икономическо възстановяване играят против управляващите

На по-голяма подкрепа се радва опозиционната Републиканска партия, отколкото управляващата Демократическа, показват проучванията преди вота за американския Конгрес днес. Като цяло данните не се различават от историческите наблюдения, според които партията на управляващия президент

обикновено се справя по-зле на междинните избори.

Анкета

Според съвместна анкета на NBC News и Wall Street Journal републиканците имат голяма преднина. Цели 49% от хората, които смятат да гласуват, ще подкрепят сегашната опозиция, а само 43% ще пуснат бюлетина за демократите. Общо от всички граждани с право на глас съотношението е 46 към 44%. Резултатите отразяват притесненията на американците от голяма-

та безработица и бавното възстановяване, като 84% посочват, че не са доволни от икономическото развитие на страната.

Важен фактор

Решаваща роля за резултатите от изборите може да изиграе и фактът, че републиканците са много по-ентусиазирани за предстоящия вот - 70% от тях смятат да гласуват в сравнение с 58% от демократите. Хората без конкретни политически предпочитания също подкрепят опозиционните

кандидати - 60% смятат да пуснат бюлетина за републиканците и едва 31% от тях - за демократите.

Президентски рейтинг

Като цяло подкрепата за президента е 45%, което е близко до нивата на предшествениците му Роналд Рейгън и Бил Клинтън преди междинните избори през 1982 и 1994 г. Проучване на организацията Transatlantic Trends, която отчита нагласите от двете страни на Атлантика, наскоро показа,

че Барак Обама се радва на по-голяма поддръжка в Европа, отколкото в САЩ. Не така обаче стоят нещата за външнополитическите му решения, като например позицията му за Афганистан и Иран, която намираща повече привърженици в собствената му страна, отколкото на Стария континент.

Трудна ситуация

Анализатори обясняват противоречието с това, че европейците са приели Обама за антипод на

Джордж Буш и са останали разочаровани, че не е променил радикално външната политика на Вашингтон по тези въпроси. Именно този образ донесе на сегашния президент победата му на изборите през 2008 г. Тя обаче беше съпроводена с големи, дори нереалистични очаквания. Вероятната загуба на мнозинството в Конгреса сега го поставя в трудна ситуация, тъй като ще ограничи механизмите му за вземане на решения и правене на политика. □

Отчет**„Зърнени храни“
с по-висока
печалба**

Агрохолдингът „Зърнени храни България“ АД отчете 8.4% ръст на печалбата, показва отчетът на компанията, предаден на фондовата борса. Положителният финансов резултат

на дружеството в периода януари - септември 2010 г. достига малко над 8 млн. лв., а година по-рано беше 7.4 млн. лв. Продажбите на публичната агрокомпания нарастват с 5.4% на годишна база и в края на септември 2010 г. достигат 168.7 млн. лв. Общите приходи за деветмесечието на тази година са 175 млн. лв., което е с 6% повече спрямо съ-

поставимия период на 2009 г. Разходите за дейността са 166 млн. лв., като в периода януари - септември 2010 г. се увеличават с 6%. Вчерашната книжка на „Зърнени храни България“ се повишиха с 4.62% до 0.589 лв. за акция. По позицията на компанията бяха сключени 4 сделки, в които 1600 лота смениха собственика си.

**КОМПАНИИ
И ПАЗАРИ****И „Монбат“ излиза на
европейска борса**

Варшава, Австрия и Германия са сред челната тройка при избор на конкретен пазар

Акумуляторният производител „Монбат“ АД също иска да направи двойно листване на акциите си. Това се казва в съобщение на синия чип до инвестиционната общност. „Монбат“ АД е внесло в Комисията за финансов надзор (КФН) проспекта за допускане до търговия на емисията акции на дружеството на друг европейски регулиран пазар на ценни книжки, се казва в съобщението на компанията.

Челната тройка

След потвърждаване на проспекта от КФН управителният съвет (УС) на дружеството ще приеме конкретно решение за избор на съответен европейски пазар, на който да се поиска допускане на емисията акции до търговия. „Все още не сме се спрели на точен пазар“, коментира Атанас Бобоков, председател на УС на „Монбат“. Той допълни, че в челната тройка са Австрия, Варшава и Германия. От „Монбат“ уточняват, че изборът ще стане в зависимост от пазарната конюнктура и от наличните

13.1

▶ млн. лв. е печалбата на „Монбат“ за деветмесечието на 2010 г.

технически възможности за двойно листване.

Бобоков обясни, че причината за тази стъпка е ниската ликвидност на българската борса. „Когато една компания иска да е над средното ниво и да предложи нещо на акционерите си, което да е различно от обратното изкупуване, се листва на втора борса“, допълни той. Бобоков посочи, че все още много малко компании са направили двойно листване.

Към момента единствената българска компания, която е предприела двойно листване, е „Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт“ АДСИЦ, което качи акциите си за търговия на фондовата борса във Варшава. Вчерашна сделка с книжката на фонда в Полша. Подобни намерения,

също за борсата във Варшава, има и фармацевтичният холдинг „Софарма“ АД.

Цените на акциите

В отделно съобщение компанията уведомява, че до 31 октомври е изкупила 1 566 069 собствени акции, които представляват 4.02% от капитала. Книжката са придобити на средна цена 6.30 лв. за акция. Само през октомври „Монбат“ е изкупило 45 457 свои акции на средна цена 6.13 лв. за акция.

Според индивидуалния отчет на компанията, предаден на БФБ, приходите от продажби през първите девет месеца на 2010 г. достигат 142 млн. лв., като се повишават със 76.4% на годишна база. Печалбата на акумуляторния производител е 13.1 млн. лв., като се повишава с 11% спрямо деветмесечието на миналата година.

Вчера акциите на „Монбат“, което е част от Sofix, се повишиха с 1.6% до 6.35 лв. за акция. В края на деня бяха сключени 14 сделки, в които 3517 лота смениха собственика си. **П**

▶ Причината да искаме двойно листване е ниската ликвидност на българската борса, каза Атанас Бобоков, председател на УС на „Монбат“

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Битката между „Елана“ и „Еларг“ продължава

От „Еларг“ също възнамеряват да увеличат претенциите си, както и да предявят допълнителни

„Елана пропърти мениджмънт“ АД (ЕПМ) е увеличило насрещния иск срещу „Еларг Ф33“ АДСИЦ от 1 млн. лв. на 10.452 млн. лв. Тази информация беше съобщена от изпълнителния директор на „Еларг“ Андрей Круглихин в открито писмо до медиите. Искът на „Елана пропърти мениджмънт“ е насрещен, тъй като през миналата година с гласовете на мажоритарните акционери „Еларг“ отстрани компанията на

„Елана“ от управлението на фонда, обявявайки договора между двете дружества за нищожен. В момента обслужващо дружество на фонда е „Агроменидж“ АД, одобрено от Комисията за финансов надзор с решение от 20 февруари 2009 г.

Прегистория

На 18 март „Елана пропърти мениджмънт“ АД (ЕПМ) е отстранено като обслужващо дружество на „Елана Ф33“ АДСИЦ. Ръководството на фонда тогава прекрати едностранно договора за управление. Основните акционери към онзи момент са били QVT Fund с дялово участие 49.5%, „Алианс България“ с 16.5% и Credit

7.7

▶ млн. лв. е сумата, за която претендират от „Еларг Ф33“ АДСИЦ

Swisse с 8.4%. Самият договор за обслужване е сключен през 2005 г. за срок от 7 години. Това означава, че през 2012 г. дружеството трябва да се разпусне.

През август 2009 г. „Еларг“ заведе арбитражно дело срещу „Елана“. От фонда за имоти поискаха ЕПМ да върне получените възнаграждения в размер на 7.7 млн. лв., както и да предаде всички документи

и вещи, принадлежащи на АДСИЦ. Сумата от близо 8 млн. лв. дружеството е получило за обслужващата си дейност.

Претенции

Основните претенции на „Еларг“ са, че още при сключването на договора за обслужване са били извършени драстични нарушения, които го опорочават до степен той да е невалиден. Според изпълнителния директор на „Еларг“ Андрей Круглихин в договора, сключен още през 2005 г., се наблюдава тежък конфликт на интереси. Той се изразява в това, че икономическата група на „Елана“ е контролирала съвета на директорите

на „Еларг“ и обслужващото дружество ЕПМ, като всички директори на „Еларг“ са били и директори в други дружества на групата „Елана“. Той добавя и че таксите по старите договори с ЕПМ са били годишно 2% от общата стойност на активите и 15% от печалбата. Затова и хората на „Елана“ в съвета на директорите и ЕПМ са надували стойността на активите чрез преоценки.

Дава се пример със 183 дка земеделска земя в местността Камбаните, която е преоценена от 20 млн. лв. на 48 млн. лв. към края на 2007 г.

Реакция

От другата страна „Елана“

завежда ответен иск, с който по силата на сключения договор се предвижда неустойка при предсрочното прекратяване на договора. Искът на практика е десетократно увеличен, тъй като първоначално е бил за 1 млн. лв.

От „Елана“ излязоха с кратък коментар, в който се казва, че реално размерът на иска не е вдигнат десетократно, а просто през октомври е била доплатена таксата за разглеждането на пълния му размер. Също така оттам добавиха, че допълнителна информация ще бъде предоставена едва след като завършат съответните правни действия. **П**

Една петролна история

Министерство, съд и двама стари приятели в битка за най-големия дистрибутор на горива

Проверката на Агенцията по вписванията в Търговския регистър по случая „Петрол холдинг“ АД все още не е приключила. След началото на проверката регистърът е постановил и трети отказ да впише книга от общото събрание на дружеството. Поръчаната от правосъдния министър Маргарита Попова проверка беше предизвикана от публичните обвинения за политическа намеса в работата на ведомството. Единият съсобственик на „Петрол холдинг“ АД Митко Събев разпространи писмо, с което предупреди за натиск над служителите на регистъра да работят денонощно, за да впишат неизгодни за него документи. От другата страна стои другият съсобственик Денис Ершов, който засега запазва мълчание по скандала. Резултатът от проверката в регистъра ще определи как ще продължи битката за най-големия дистрибутор на горива в България с годишна печалба от десетки милиони.

Онова събрание през юни

Спорът между двамата основни собственици на Петрол Митко Събев и Денис Ершов, които имат по 47.5% от капитала, започна за пред публиката от общото събрание на акционерите, проведено на 28 юни тази година.

Според Търговския регистър на въпросното събрание са присъствали 100% от акционерите. Според Събев обаче такова събрание изобщо не се е провело. Документите показват, че събранието е решило да смени състава на съвета на директорите (СД) на холдинга, като от управата бъдат отстранени Митко Събев, изпълнителният директор Орлин Тодоров и Стоян Кръстев. На тяхно място са били избрани Иван Шестаков, Йосиф Арутюнян и бившият говорител на Агенция „Митници“ Иван Кутевски.

Така според едната страна Събев е отстранен, а самият Събев оспорва решенията на общото събрание с мотива, че то изобщо не се е провело. Съвсем обяснимо пък Ершов настоява решенията да бъдат вписани. Тук историята стига до съд и засега вместо по-изяснена става по-заплетена.

От Варна до София

В сагата между собствениците бяха намесени и съдилищата в София и Варна. В средата на юли Варненският окръжен съд разпореди на Агенцията по вписванията да не отразява никакви обстоятелства, свързани с „Петрол холдинг“, докато не приключи същинският спор между Ершов и Събев за законността на решенията на общото събрание. Решението се потвърждава и от апелативния

съд във Варна. В началото на октомври обаче в случая се намесва Софийският апелативен съд, който разпорежда на Агенцията по вписванията да се произнесе по исканията на Ершов за вписване на нови ръководство, устав и седалище. „Спорът е за общото събрание на акционерите на 28 юни“, потвърди през миналата седмица за в. „Пари“ Митко Събев. По думите му софийският съд прави заключения за нещото, което няма нищо общо с общото събрание на акционерите от 28 юни. Събев увери, че въпреки споровете компанията няма да пострада.

След писмото на Митко Събев от Агенцията по вписванията заявиха, че те не се месят в съдебни спорове и стриктно спазват решенията на българския съд. Справка на интернет страницата на Търговския регистър показва, че ведомството е направило трети отказ да впише документи по партидата на холдинга, които са подадени на 26 октомври. Преди това има два отказа на 24 и 25 октомври, за които дни се твърди за извънредна работа в писмото на Митко Събев.

Винаги гвама, винаги

Съвместните бизнес дела между Митко Събев и Денис Ершов датират още от 1995 г., когато се създава „Юкос Петролеум България“ АД,

като и двамата са участвали в управлението на компанията. Дружеството е било сред основните доставчици на суров петрол за „Нефтохим“.

През 1999 г. българското „Юкос“ купува на явен търг 51% от държавната компания „Петрол“ АД. Приватизацията на един от най-големите дистрибутори на горива става чрез „Международен Консорциум България“ АД, в който участват австрийската OMV и „Петрол холдинг Груп“ АД, което след това става „Синергон холдинг“ АД. В момента най-големият акционер в листваното на борсата „Петрол“ АД е дъщерното му дружество „Нафттекс Петрол“ ЕООД, което е наследник на консорциума, приватизирал дистрибутора. Доскорошният мажоритар „Петрол холдинг“ АД е наследникът на „Нафттекс България холдинг“ АД, което се появява, след като „Нафттекс“ изкупува българското „Юкос“.

На разклона

След толкова години заедно в бизнеса пътищата на Митко Събев и Денис Ершов очевидно вече не съвпадат. Сега съдът трябва да реши кой ще контролира най-големия дистрибутор на горива в България. Коего прави историята още по-непредвидима.

Екип на в. „Пари“

Денис Ершов Изгонен и завърнал се

- ▶ Роден на 12 април 1966 г. в град Челябинск, Русия
- ▶ 1988 г. - завършва Тюменския индустриален институт като минен инженер, специалист по разработката на нефтени находища
- ▶ 1989 г. - започва частна предприемаческа дейност
- ▶ 1990-1991 г. - Вицепрезидент във външноотърговската фирма „Конекс“, компания с мажоритарно участие на руски държавни нефтодобивни обединения, в онези години един от най-големите износители на суров петрол от Русия
- ▶ Края на 1991 г. - създава групата „Нафттекс“
- ▶ 1999 г. - Заедно с Митко Събев, OMV и „Петрол холдинг Груп“ АД (сега „Синергон холдинг“ АД) купуват „Петрол“ АД
- ▶ Август 2000 г. - Със заповед на тогавашния директор на Национална служба „Сигурност“ ген. Атанас Атанасов на Ершов му е забранено да пребивава в България за 10 години,

защото с действията си заплашва националната сигурност на страната. Със същата заповед правото на пребиваване в България беше отнето и на Майкъл Чорни, Владимир Горшенин, Равил Хайрулин и Дмитрий Ширков

- ▶ 2004 г. - Ершов обжалва. Заповедта беше отменена и оттогава той живее в България.
- ▶ Днес - След приватизацията на „Петрол“ АД и преобразуването в групата Ершов е собственик на 47.5% от „Петрол холдинг“ АД и чрез него на дистрибутора на горива „Нафттекс Петрол“ ЕООД.

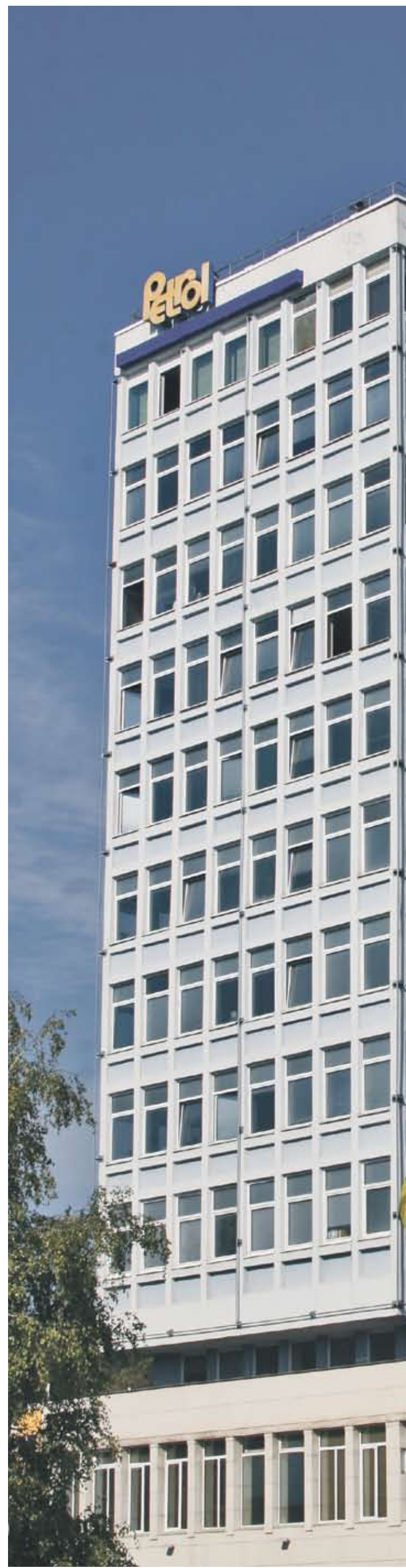
Митко Събев Между петрола и футбола

- ▶ Роден на 8 октомври 1961 г.
- ▶ Завършва Висшето военноморско училище „Никола Вапцаров“ във Варна, след което работи като помощник-капитан в Български морски флот
- ▶ 1991 г. - Заедно с бившата си съпруга Петя Славова създават „Феста“ ООД, предшественик на „Феста холдинг“ АД
- ▶ 1995 г. - Събев става изпълнителен директор на „Юкос Петролеум България“ АД и председател на надзорния съвет (НС) на „Нафттекс България Холдинг“ АД
- ▶ 1999 г. - Заедно с Денис Ершов участват в консорциума с OMV и „Петрол холдинг Груп“ АД (сега „Синергон холдинг“ АД) в приватизацията на мажоритарния дял в „Петрол“ АД
- ▶ 2003-2005 г. - Председател е на надзорния съвет на Евробанк АД (с ново наименование Банка Пиреос България

АД). Бил е и в ръководството на Нефтинвестбанк, която в момента се казва Инвестбанк. Мажоритарен собственик е Петя Славова

- ▶ Днес - Председател на съветите на директорите (СД) на „Петрол холдинг“ АД, където има 47.5% от капитала. Председател на СД на ПСФК „Черноморец Бургас“ АД и „Трансломо“ АД. Член на СД на „Транскарт Пеймънт Сървисис“ ЕАД и „Трансинвестмънт“ АДСИЦ и управител на „Рос Ойл“ ЕООД. Председател е и на НС на публичното „Петрол“ АД.

Дистрибуторът на горива подобрява финансовите си резултати

Печалбата на „Петрол“, което се търгува на фондовата борса, се увеличава с 21%

Публичното „Петрол“ АД подобрява финансовите си резултати, показва неконсолидираният отчет на компанията, предаден на Българската фондова борса. Според данните в него дистрибуторът на горива отчита 5.8% ръст на общите приходи за деветмесечието на 2010 г.

415

▶ млн. лв. са общите приходи на „Петрол“ АД за януари-септември 2010 г., което е ръст от 5.8%

Оборотът на компанията в края на септември тази година е 415 млн. лв., а година по-рано беше 393 млн. лв.

В доклада за дейността на „Петрол“ се казва, че повечето приходи са заради по-големите обеми продадени горива на дребно и стабилизиране на печалбата от литър гориво. Продажбите на бензин са най-високи през второто и третото тримесечие, което се дължи на сезона на годишните отпуски през летните месеци, твърди мениджмънтът на компанията. Това се доказва и от постигнатите приходи от продажби, които в периода януари - септември 2010 г. достигат 386 млн. лв., като се повишават с 5.3% на годишна база.

По-високите приходи и по-добрата печалба от

13

▶ млн. лв. е нетната печалба на дистрибутора на горива за деветмесечието на тази година

литър гориво резонно помагат и за повишаване на нетния положителен финансов резултат. Печалбата на „Петрол“ се увеличава с 21.3% и в края на септември достига малко над 13 млн. лв.

На сесията вчера беше прехвърлена една акция от капитала на „Петрол“ на цена 2.80 лв., или без промяна спрямо цената на затваряне в петък. Това остави непроменена и капитализацията на дружеството на почти 306 млн. лв.

Историята на „ПЕТРОЛ“ АД

1 АПРИЛ 1932 Г.

Рождена дата на българското акционерно дружество „Петрол“

9 МАРТ 1948 Г.

Създадено е държавно снабдително предприятие „Петрол“ на базата на съществуващите частни и акционерни дружества

ЮЛИ 1995 Г.

„Юкос петролеум“ е регистрирана във Варна с капитал 20 млн. лв. Денис Ершов е вписан в управителния съвет (УС) заедно с Александър Минаков, Николай Лещев и Владимир Арудзян. Митко Събев е единственият българин в съвета. Българското „Юкос“ е сред основните доставчици на суров петрол за „Нефтохим“

1999 Г.

На явен търг „Международен Консорциум България“ АД, в който влиза „Юкос Петролеум България“ (сега „Петрол холдинг“ АД), придобива 51% от държавната „Петрол“. В консорциума са още OMVAG (австрийската петролна и газова група) и „Петрол холдинг Груп“ АД (сега „Синергон холдинг“ АД). Същата година международната компания „Нафтекс“ купува „Юкос“ и така се създава „Нафтекс България Холдинг“.

2001 Г.

„Нафтекс България холдинг“ АД придобива участията на останалите членове на консорциума.

АПРИЛ 2001 Г.

„Международен Консорциум България“ АД започва търговия на едро с горива в страната в девет петролни бази на „Петрол“ АД. През юли дружеството приема името „Нафтекс Петрол“ АД

ДЕКЕМВРИ 2003 Г.

„Нафтекс България холдинг“ АД се преименува на „Петрол холдинг“ АД, в което Ершов и Събев имат по 47.5% дял.

НАЧАЛОТО НА 2004 Г.

„Петрол“ АД придобива от „Петрол холдинг“ АД акциите на „Нафтекс Петрол“ АД и дружеството се преобразува от акционерно в дружество с ограничена отговорност при условията на универсално правоприемство

АПРИЛ 2005 Г.

„Нафтекс Петрол“ ООД се преобразува в „Нафтекс Петрол“ ЕООД, а „Петрол АД“ става едноличен собственик на капитала

14 ОКТОМВРИ 2010 Г.

„Нафтекс Петрол“ ЕООД става най-големият акционер на собственика си „Петрол“ АД, като вече има 49.9947%. „Петрол холдинг“ АД намалява дела си в „Петрол“ АД до 47.3%, след като продава 8.18% на „Нафтекс Петрол“ ЕООД

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Фирма в Македония се регистрира за 2 дни и 5000 EUR

Заради спора с Гърция за името основният риск за инвеститорите е политическият

За два дни може да се регистрира клон или представителство на чужда компания в Македония, а минималният капитал е 5000 EUR. За задължителното в този случай разрешение за работа обаче може да се чака и 3 месеца.

Това съобщи Мирослав Марчев, старши мениджър в "ПрайсуогърхаусКупърс" ДООЕЛ Македония по време на работна закуска за възможностите за бизнес в балканската държава, организирана от Американската търговска камара.

Според участниците страната все още е подценявана от бизнеса заради малкия си пазар и високия политически риск, но тя предоставя добри алтернативи за фирмите.

Достъпно

Според Мирослав Марчев най-голямо преимущество в западната ни съседка имат производствените дружества. Те имат възможност да се възползват от наличието на т. нар. свободни технологични индустриални зони, където се предлагат редица данъчни и административни облекчения. Основната цел на тези зони е да се привлекат експортно-ориентирани производства, които не са установени все още в Македония.

"В страната има добър режим за трансгранични сделки и положителна нагласа към чуждите компании, но за съжаление съществуват и познатите в България административни пречки", сподели Марчев.

Според анализаторите основният риск в страната е политическият, породен от спора за името с Гърция. Следват го проблемите с бюрокрацията, упреците към съдебната система и опасността да попаднете на нелоялен местен партньор, ако избирате такъв.

Концентрация

Според Ксавие Пиншар, управляващ партньор в консултантската компания "Фортън Македония", целият живот в югозападната ни съседка е концентриран в столицата Скопие. "Градът се развива бързо, а наскоро беше отворен и Околовръстният път - нещо, което все още се чака в София", сподели Ксавие Пиншар. Според него страната е интересна за български компании, които търсят нови пазари. Предимството е и близостта до Косово, което осигурява голям брой платежоспособни клиенти на работещите в Скопие търговци.

Ниши

По отношение на пазара на имоти от "Фортън Македония" определиха като неразработени ниши жилищните и търговските площи.

"На този пазар обаче като цяло все още има малко сделки и цените остават високи", допълни Пиншар. Той обаче е един от динамично развиващите се, като за последната година само предлагането на офис площи е нараснало с 33 000 кв. м. Делът на незаетите площи е около 15%, което е значително под българския показател.

Според Ксавие Пиншар дори малките компании може лесно и успешно да се развиват на територията на Македония, защото има много свободни пазарни ниши.

Те чакат да бъдат заети от фирми с опит в съответния сектор. Предимство за българските компании е познаването на региона.

Интерес за разработване на бизнес има в сферата на ИТ услугите - изграждане на оптични мрежи, кабелни телевизии.

Производствата в Македония са експортно-ориентирани, но икономиката като цяло е насочена към вноса, като особен пръвес имат паричните потоци от емигрантите.

Радостина Маркова

►Основната икономическа активност в Македония е съсредоточена в столицата Скопие

Икономика Македония в числа

►18% е стандартната ставка на ДДС, като за някои услуги има и преференциални нива от 5%.
►Македония се гордее с едни от най-ниските

данъци - корпоративният данък е 10%. Глобите за административни нарушения обаче са в пъти по-високи.

►В Македония оперират 18 банки и 10 спестовни каси. Има 3 основни големи банки, 7 средно големи и 8 малки.
►В Македония работят

приблизително 430 компании, като 40% от тях са с чуждестранни капитали. Преобладават тези от Словения, Гърция, Франция, Австрия и България. Банковите активи в Македония са за 4.6 млрд. EUR.

►1% е прогнозният икономически растеж за 2010 г.

"Проучване и добив на нефт и газ" с 1.4% спад на печалбата

Дружеството подписа 5-годишен договор за търсене на суров нефт край Кнежа

Най-голямото нефтодобивно българско предприятие "Проучване и добив на нефт и газ" е реализирало по-високи приходи от продажби, но по-ниска печалба за деветмесечият отчет на дружеството. Причината са намалелите приходи от операции с финансови активи.

Повече приходи, по-малко печалба

Към края на септември акционерното дружество е получило над 15.8 млн. лв. приходи от продажбата на продукция - суров нефт и природен газ. Ръстът спрямо 2009 г. е с около 20%, като основната част от сумата се формира от продажбите на нефт. Общите приходи

Собственост От групата около "Химимпорт"

►Компанията бе едно от малкото дружества у нас, изцяло приватизирана през фондовата борса.
►При раздържавяването през 2003 г. основната част от книгата на дружеството бяха придобити от компании, близки до варненската икономическа групировка ТИМ.
►В момента 49.84% от капитала са собственост на "Химимпорт груп", а 21.97% са притежание на дружеството "Интер Ръбър Хемп", еднолична собственост на "Тим клуб".

от продажби на добивната компания обаче са намалели с 1.9% до 18.1 млн. лв. заради по-малкото продаж-

►Към момента нефтодобивното дружество работи по 12 концесионни договора

СНИМКА BLOOMBERG

би на стоки и услуги. В същото време спрямо година назад печалбата от оперативната дейност е нарасна-

ла с цели 92% до 5.955 млн. лв. Заради близо двойното намаляване на финансовите приходи обаче нетната

печалба на "Проучване и добив на нефт и газ" за деветмесечият намалява до 6.85 млн. лв. при 6.95 млн. лв. за същия период на предходната година. Понижението на годишна база е 1.4%.

В търсене на нефт и газ

Според доклада акционерното дружество продължава основната си дейност, която е свързана с експлоатация на находища за добив на нефт и природен газ. То е притежател на 12 договора за концесия за добив на тези суровини в страната. "Проучване и добив на нефт и газ" продължава и дейността си по търсене на нефт и газ в районите на Шабла и Каварна. В средата на годината компанията сключи договор с Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за търсене и проучване на суров нефт в Кнежа. Дого-

ворът бе подписан на базата на полученото по-рано през годината разрешение за тази дейност. Той е за срок от 5 години.

Дейността на "Проучване и добив на нефт и газ" е вертикално интегрирана, като освен с добив на суровини компанията се занимава и с преработката и продажбата им. Тя е собственик на малка рафинерия до плевенското село Дисевица с капацитет за преработка на 45 хил. тона суров петрол, от който се добиват мазут и промишлен газол.

Компанията се занимава още с търсене и експлоатация на минерализирани и подземни води. За да раздели дейностите си, тя създаде три нови дъщерни дружества, в които притежава 100% от капитала. Това са "Българска петролна рафинерия", "Геофизични изследвания" и "Българска сондажна компания".

Радостина Маркова

AIG набра 37 млрд. USD за изплащане на държавната помощ

Американският застрахователен гигант приключи продажбата на Alico за 16.2 млрд. USD

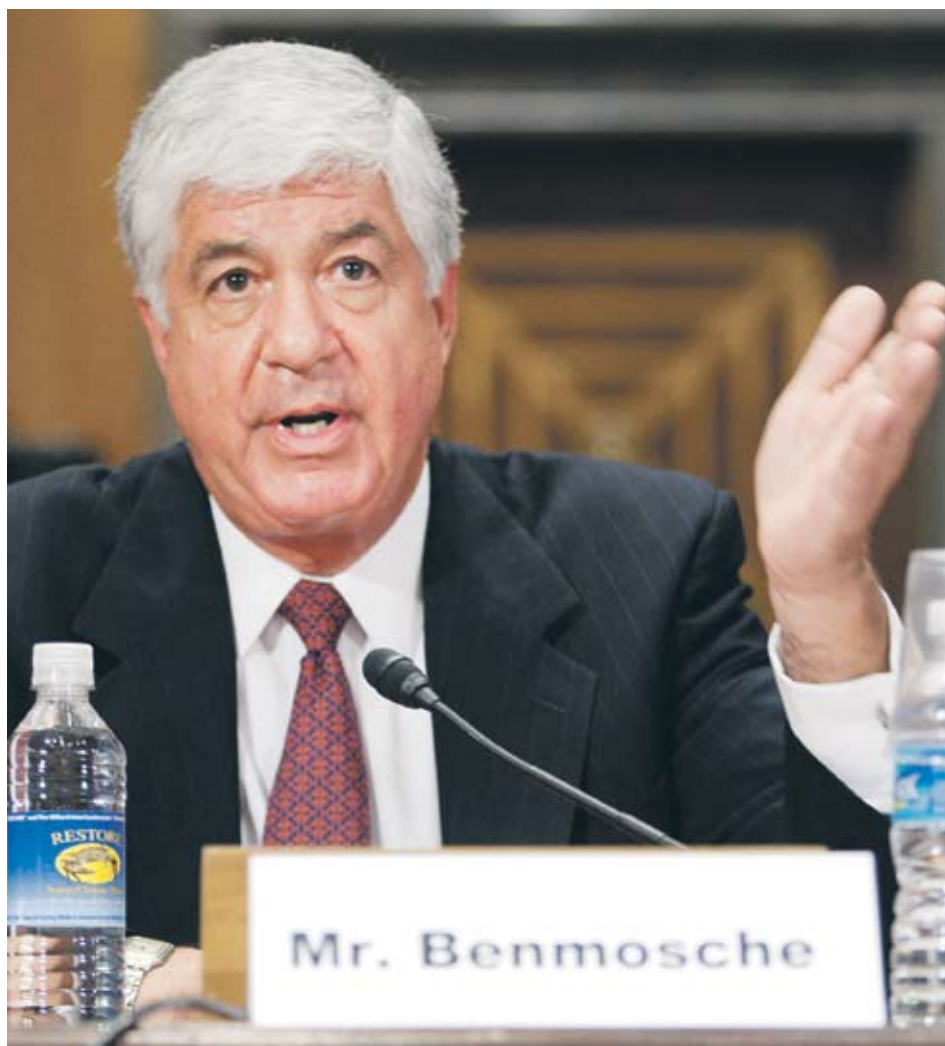
Американският застрахователен гигант American International Group (AIG) набра почти 37 млрд. USD през последните дни чрез продажбата на едно от най-привлекателните си дъщерни дружества и успешното първично публично предлагане на друга от фирмите си. Със средствата компанията смята да върне част от помощта, която получи от държавата по време на кризата.

Приходи

AIG официално обяви вчера, че е финализираща продажбата на American Life Insurance Co. (Alico). Емблематичното дружество работи в повече от 50 страни по света. За него купувачът MetLife ще плати 16.2 млрд. USD, от които 7.2 млрд. USD в брой, а останалата част - в ценни книжа на MetLife. Сделката приключва само дни след качването на AIA на борсата в Хонконг, от което застрахователят получи 20.51 млрд. USD. Още през първия ден на търговията миналата седмица акциите на компанията скочиха с повече от 17%. По-рано тази година AIG почти успя да продаде компанията на британската Prudential за 35.5 млрд. USD, но сделката пропадна.

Спазено обещание

Общо от продажбата на Alico и публичното предлагане на AIA американският застраховател е спечелил 36.71 млрд. USD, стана ясно от изявление на ком-

▶ Първичното публично предлагане на AIA и приключването на сделката за Alico са стъпките, чрез които главният изпълнителен директор на AIG Робърт Бенмоше смята да се разплати с данъкоплатците

СНИМКА BLOOMBERG

панията. От общата сума приходите в брой са 27.71 млрд. USD. Парите ще се използват за изплащане на заемите, които AIG получи като помощ от държавата през септември 2008 г., за да избегне фалит. От това задължение остават за плащане още около 20 млрд. USD. "Обещахме на американските данъкоплатци, че ще им върнем парите, като първичното публично предлагане на

AIA миналата седмица и приключването на сделката за Alico ни приближават към изпълнението на това обещание", каза главният изпълнителен директор на AIG Робърт Бенмоше.

Други гългове

На AIG ѝ остава да върне и почти 50 млрд. USD на финансовото министерство, срещу които правителството получи дял в компанията. За целта министер-

ството ще замени преференциалните си акции за около 1.7 млрд. обикновени акции, което временно ще му даде дял от над 92% в компанията спрямо 79.8% в момента. Впоследствие книгата ще бъдат предложени за продажба на инвеститори, с което държавата ще възстанови вложението си. Дали операцията ще бъде успешна обаче ще зависи от това как пазарът ще оцени акциите. □

Intel ще прави чипове за друга компания

Договорът с Achronix може да вкара технологичния гигант в нов пазарен сегмент

Американският технологичен гигант Intel за първи път започва да прави чипове по поръчка за друга компания. С това дружеството навлиза в доминираната от китайски и тайвански фирми бизнес, съобщи New York Times.

По поръчка

От следващата година Intel ще започне да произвежда чипове за Achronix Semiconductor. Малката компания проектира специален вид микропроцесори, които се използват за ускоряване на различни компютърни задания. Съгласно сделката Intel ще отдели малка част от производствените си мощности за направата на елементите. Въпреки това поръчката е сериозна промяна в практиката на гиганта да произвежда само собствени чипове.

Нова територия

От Intel отхвърлиха спекулациите, че компанията се превръща в изпълнител на външни поръчки. "Споразумението представлява по-малко от 1% от общия капацитет на Intel", каза говорителят на дружеството. Въпреки това някои анализатори смятат, че сделката с Achronix показва, че Intel смята да навлезе по-сериозно в тази нова територия. □

Конкуренция

Intel е дългогодишен лидер в производството на чипове за компютри и сървъри. Компанията първа започна да прави по-малки, съответно по-бързи и по-евтини компоненти от конкурентите си. Тя традиционно използва модерните си производствени мощности за собствени нужди. Междувременно редица фирми в Азия се специализираха в производството на чипове, проектирани от други компании, и са в ожесточена надпревара за привлечането на клиенти като Apple, Nvidia и Advanced Micro Devices.

Ниша

Achronix от своя страна е малък играч на сравнително малък пазар - производството на чипове FPGA (от англ. field-programmable gate array - полево програмируеми логически елементи). Компанията използва тези чипове за ускоряване на работата на различни видове оборудване. Все по-често тези елементи се използват и от компаниите на Уолстрийт, с което те правят финансовите си изчисления по-бързо. Чиповете намират приложение и във фирмите, които произвеждат нефт и газ и с тях обработват различни данни. Като цяло в света пазарът на тези части е около 3 млрд. USD, което представлява една десета от годишните приходи на Intel. В момента технологичният гигант не работи в тази ниша. □

Консорциум купи мрежата на EDF във Великобритания

Участник в новия собственик е най-богатият човек в Хонконг

Консорциумът между Cheung Kong Infrastructure Holdings и Hongkong Electric Holdings финализира покупката на британската електроразпределителна мрежа на френската компания EDF. Сделката на стойност 5.78 млрд. GBP (9.28 млрд. USD) е била приключена на 29 октомври.

Най-голямата инвестиция

Това е най-голямата хонконгска инвестиция във Великобритания, казаха вчера от обединението, което се оглавява от най-богатия човек в Хонконг Ли Ка-Шин. Тя ще има значителен положителен ефект върху бъдещата печалба на компаниите в консорциума, казаха двете дружества в общо изявление.

Мрежа

EDF Energy е най-големият доставчик на електричество на Острова и разполага с разпределителни мрежи

в Лондон, както и в югоизточната и източната част на страната. Френската държавна група EDF, която е най-големият производител на ток в Европа, обяви преди време, че ще продаде три от британските си мрежи, за да намали дълговете си.

Кангугату

По информация на Dow Jones Newswires хонконгският консорциум е предложил по-висока цена от другите кандидати за мрежата на EDF. Сред тях са били Scottish&Southern Energy и консорциум между

държавния фонд за инвестиции на Абу Даби, Masquarie Capital и канадски пенсионен фонд.

Разширяване на бизнеса

За магната Ли сделката е петата инвестиция във Великобритания. Тя е част от плана му за увеличаване на собствеността в чужбина, тъй като среща трудности при допълнителното разширяване на бизнеса си в Хонконг. Ли има дялове в електроразпределителни предприятия в Нова Зеландия, Австралия и Канада. □

КАК ДА
ИЗПРАТИТЕ
ВАШЕТО
БИЗНЕС
ПРЕДЛОЖЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС

За да е успешна вашата
маркетингова стратегия,
поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

ДАКСИ

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Table with 5 columns: Вид, Бора, Единица, Октомври, Ноември. Lists prices for various petroleum products like Brent, Gasoil, Natural Gas, etc.

Фючърси на агрокултури

Table with 5 columns: Вид, Разновидност, Бора, Единица, Октомври. Lists futures for agricultural products like Wheat, Soybean, Corn, etc.

Борси: CBOT - Чикагска стокова бора; CME - Чикагска търговска бора; NYBOT - Нюйоркската стокова бора; ASE - Австрийската стокова бора

Спот цени на цветни метали

Table with 5 columns: Вид, Бора, Единица, Цена, Зм. Lists spot prices for metals like Gold, Silver, Copper, Zinc, Aluminum, Nickel.

Цени на благородни метали

Table with 5 columns: Вид, Бора, Единица, Купува, Продава. Lists prices for precious metals like Gold, Silver, Platinum, Palladium, Rhodium.

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевича = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent

Курсове за митнически оценки

Table with 4 columns: Валута, Код, За, Стойност. Lists exchange rates for various currencies like USD, EUR, GBP, JPY, etc.

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден...

Курсове на чуждестранни валути

Table with 5 columns: Валута, Код, За, Стойност, Разлика. Lists exchange rates for various foreign currencies relative to the Euro.

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 2.11.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ...

Table for Raiffeisen Asset Management funds. Columns include Type, Currency, and various performance metrics over different periods.

Котировки на взаимните фондове

Large table listing mutual funds with columns for fund name, type, currency, and various performance metrics like return and risk.

Валуты спрямо евро

Table showing exchange rates for various currencies against the Euro, with columns for Buy, Sell, High, and Low rates.

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч българско време на 1.11.2010 г.

Table for Piraeus Funds. Columns include Type, Currency, Emission Value, and Price.

Местните фондове на Пиреос Асет Менеджмънт инвестират във фин. инструментите търгувани на гръцкия капиталов пазар. Фондовете от типа "Фонд от фондове" са с институционална насоченост...

Table for Otp Fund Management. Columns include Fund Name, Net Value, Emission Value, and Price.

Table for Sentinel Asset Management. Columns include Fund Name, Emission Value, and Price.

Table with columns for Fund Name and various performance metrics for Sentinel funds.

Среброто регистрира 30-годишен рекорд

Пазарите са в очакване на решението на Фед да налее допълнителна ликвидност. Прогнозите са, че ще бъдат налети между 1 и 2 трлн. USD в щатската икономика

Цената на среброто премина 25 USD/тр. у. - стойност, която благородният метал не е достигал през последните три десетилетия. Това се случи, след като доларът регистрира трета поредна губеща сесия спрямо еврото. За този период американската валута се раздели с 1.51% от стойността си. Слабият долар предизвика поскъпване и при останалите благородни метали. Златото премина над нивото от 1360 USD/тр. у., а палладиумът отчете деветгодишен връх 655.15 USD/тр. у.

Американската валута се понижи за трети пореден ден, а в рамките само на последната сесия загубите спрямо еврото достигнаха 0.15% до 1.3979 EUR/USD. Причината за спада продължават да са спекулациите около „количественото улеснение“, което Фед се готви да

На борсата в Лондон среброто с незабавна доставка се търгуваше за 25.01 USD/тр. у., което е поскъпване от 1.03%

предприеме, за да съживи американската икономика. Яснота около крайното решение на централната банка на САЩ ще има на 3 ноември, когато ще приключи и двудневната среща на Фед.

Предварителните прогнози на Bank of America Merrill Lynch и Goldman Sachs Group се разминават с 1 трлн. USD. Според първата ликвидността, която Федералният резерв ще налее в икономиката,

ще достигне 1 трлн. USD, докато прогнозата на финансовия гигант Goldman Sachs Group е за 2 трлн. USD. И двете финансови институции обаче са на мнение, че първоначалната сума, отпусната за изкупуване на държавни облигации, ще бъде 500 млрд. USD.

От началото на 2010 г. досега среброто се е повишило с 48%. За същия период златото е регистрирало ръст от 24%, а най-изразително е поскъпването при паладия. За десет месеца той е добавил повече от 60% към стойността си. В същото време перспективите пред благородните метали, поне в близко бъдеще, изглеждат обещаващи. Според China Business News Китайската народна банка ще започне да купува злато откън, а не както беше практиката досега - само от местните производители. Това се налага заради желанието на институцията да избегне големи загуби от обезценяването на долара. Тази стъпка допълнително ще отслаби долара и ще подкрепи златото.

► Среброто е вторият по доходност актив през 2010 г. За десет месеца то е поскъпнало с 48%, като преди него се нарежда паладият със своите 60% доходност

СНИМКА BLOOMBERG

Доларът остана в очакване на нови икономически новини

Георги Иванов, „БенчМарк Финанс“

До началото на американската борсова сесия доларът се движеше в близост до цените си на отваряне около 1.3950 EUR/USD

увеличаване на средствата, целящи стимулиране на икономиката. В зависимост от размера на финансовата помощ „зелените пари“ може да реагират разнопосочно на новините. От друга страна, възможно е Фед да забави отпускането на допълнително пари, което най-вероятно ще даде краткосрочен положителен импулс на долара.

Наситената с важни новини седмица приключва със заетостта в неселостопанския сектор. Това по традиция е топовината на валутния пазар. След като американската икономика загуби нетно работни места през септември, интересът към новините ще бъде още по-голям. Нов спад на индикатора би засилил натиска върху „зелените пари“ в средносрочен план.

С оглед на предстоящите събития от икономическия календар до края на периода по-висока волатилност и пробив в една от двете посоки най-вероятно ще наблюдаваме още утре. Тогава ще приключи редовната ежемесечна среща на Федералния резерв.

Според мнозина щатската централна банка ще вземе решение за

ПЛОВДИВСКА ОБЩИНСКА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ
4000, гр. Пловдив, ул. „Железарска“ №1, тел.: (032) 626482, 622771, www.poar.net

РЕШЕНИЕ № 387
от 04.10.2010 г. на Общински съвет Пловдив
(обнародвано в ДВ, бр. 84 от 26.10.2010г.)

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА, чл. 1, ал. 2, т. 1, чл. 3, ал. 3, т. 2, чл. 4, ал. 2, чл. 31, ал. 1, чл. 32, ал. 2, т. 1 и чл. 28 ал. 2 от ЗПСК, чл. 2, ал. 1, т. 1, чл. 5, чл. 6, чл. 9 и чл. 14 ал. 4 от Наредбата за търговете и конкурсите и предвид изложените в предложението с вх. № 10Х-376 от 19. 07. 2010 г. фактически основания, Общински съвет – Пловдив

РЕШИ:

Да се проведе публичен търг с явно наддаване за продажбата на 2 602 дяла, представляващи 100% от капитала на „Бъдеще“ ЕООД, гр. Пловдив при следните условия:

- Начална тръжна цена - 1 081 440 /един милион осемдесет и една хиляди четиристотин и четиридесет / лева. Сделката е освободена от ДДС
- Начин на плащане: Достигната на търга цена, след приспадане на вносения депозит се заплаща в български лева по следния ред:
  - 35% /трисест и пет процента/ от достигнатата на търга цена – при сключване на приватизационния договор.

Остатъкът от цената в размер на 65% /шестдесет и пет процента/ от покупната цена в срок от осемнадесет месеца - на три периодични вноски през 6 месеца, считано от сключване на приватизационния договор.

- Първа вношка от 20% /двадесет процента/ от покупната цена - в срок до шест месеца от сключването на договора;
- Втора вношка от 25% /двадесет и пет/ процента от покупната цена - в срок до дванадесет месеца от сключването на договора;
- Трета вношка от 20% /двадесет / процента от покупната цена - в срок от осемнадесет месеца от сключването на договора.

2.2. Купувачът може да заплати цялата цена еднократно при сключването на договора.

- Обезпечение на неизплатената част от цената на гружеството –
- Банкова гаранция в ПОЛЗА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ; Банковата гаранция се представя преди сключването на договора.

2.4. Купувачът се задължава да заплати задълженията към Община Пловдив в срок от три месеца от датата на сключване на приватизационния договор.

- Стойност на наддаване – 50 000 /петдесет хиляди/ лева.
- Депозитът за участие е парична вношка от 300 000/ триста хиляди / лева, който следва да е постъпил по банковата сметка на Пловдивска общинска агенция за приватизация до 17-ия /седемнадесетия/ ден включително, от обнародването на настоящото Решение в „Държавен вестник“.

5. Тръжната документация, състояща се от Правила за провеждане на търга, Информационен меморандум на гружеството и проект на Договор за приватизационна продажба, се закупува в офиса на Пловдивска общинска агенция за приватизация (ПОАП), ул. „Железарска“ №1, стая №2 до 16.00 часа на 17-ия ден (включително) от обнародването на настоящото Решение в „Държавен вестник“.

6. Срок за подаване на предложението за участие в търга - до 16.00 часа българско време на деня, предхождащ търга в офиса на ПОАП, ул. „Железарска“ №1, ет.3.

7. Озлеги на активите на гружеството – всеки работен ден до деня, предхождащ търга, след закупуване на тръжната документация и представяне на уговореността за право на извършване на озлеги, издадено от ПОАП.

8. Търгът ще се проведе на 21-ия ден от обнародването на настоящото решение в „Държавен вестник“, от 10.00 часа българско време в офиса на ПОАП, ул. „Железарска“ №1, ет.3.

9. Утвърждава Тръжна документация за продажба на 2 602 дяла, представляващи 100% от капитала на „Бъдеще“ ЕООД, Пловдив, състояща се от Правила за провеждане на търга, Информационен меморандум, проект на Договор за приватизационна продажба. Тръжната документация съдържа изискуемите реквизити по чл. 9 от Наредбата за търговете и конкурсите, включително и обстоятелствата по чл. 6 ал.1 от НТК с конкретни данни за всяко едно от тях.

10. Всички срокове в настоящото решение се броят от деня, следващ обнародването му в „Държавен вестник“, и изтичат в последния посочен ден и час.

11. Възлага на Изпълнителния директор на ПОАП в комисията за провеждане на търга да включи по един представител от ППГОС, определен от ръководствата им.

12. Възлага на Изпълнителния директор на ПОАП да сключи приватизационен договор със специалния търга участник в срока по Наредбата за търговете и конкурсите.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 – 4.2.01-0001, „PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES“

Проект № BG161P0003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is funded by EFRD, OP „Development of the competitiveness of Bulgarian economy“ 2007 – 2013

Този проект е финансиран от ЕФРР чрез ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие на международното изложение CIEFF 2011 в Копенхаген, Дания (03 – 06.02.2011 г.)

Изложението е ключово за бизнес срещи и партньорства в областта на модата и текстила. Резистираниите посетители на последното издание са над 24 000 гости
Краен срок за регистрация – 12 ноември 2010 г.

За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП – www.sme.government.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от ЕС чрез ЕФРР. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от ИАНМСП и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

ЗАД „ДЗИ“, на основание ЗППЦК съобщава, че е представило в Комисията за финансов надзор, управление „Надзор на инвестиционната дейност“ и в БФБ-София АД, заверен в финансов отчет и одиторски доклад за трето тримесечие на 2010 г.

Желаещите могат да се запознаят с документите в Централно управление на Дружеството в гр.София, бул. „Цар Освободител“ №6 до 10.11. 2010г., между 15.00 и 16.00 часа или на електронен адрес www.dzi.bg.

Управляващото гружество „Златен лев Капитал“ АД съобщава, че на 29 октомври 2010г. представи на КФН междинни финансови отчети на ИД „Златен лев“ АД към 30.09.2010г., и на ДФ „Златен лев Индекс 30“ към 30.09.2010г.

Отчетите са на разположение на инвеститорите на адрес: София, ул. „Постоянство“ 67 Б, всеки работен ден от 9.30 до 16 часа, както и на интернет адрес: www.zlatenlev.com.

Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия и Изпълнителната агенция по горите съвместно организират българско национално участие в международното изложение за лов VENATORIA FITAS 2011 в периода 03 – 05 март 2011 г. в Магриг, Кралство Испания.

VENATORIA е най-голямото ловно изложение на трофеи. Ползва се с подкрепата на авторитетни международни неправителствени организации, испански държавни институции и Кралското семейство. Изложението се провежда ежегодно и е сред най-престижните прояви в областта на лова, риболова и хоби-туризма в Европа.

На изложението се представят пълна гама от ловни дейности и продукти: спорт, оборудване за лов и риболов (ловно оръжие, облекла, принадлежности), високопроходими превозни средства, стоки и услуги за хоби, пътешествия и туризъм, произведения на изкуството на ловна тематика, книги и специализирани издания.

На последното издание са регистрирани над 15 000 посетители. Краен срок за регистрация – 15 ноември 2010 г.
За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП – www.sme.government.bg

НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

С миши стъпки след

Жилищният пазар първи ще се измъкне от кризата, но възстановяването му ще трае поне 7-8 години

Ще поеме ли скоро пазарът на имоти нагоре? С какви темпове ще стане това и кои сектори ще дръпнат първи напред? Тези въпроси несъмнено си задава всеки продавач у нас, изморен от усещането за криза - от собственика на апартамент в "Люлин" до притежателя на офис сграда в центъра на София. Всеки от тях несъмнено има и свои отговори. За съжаление те не са обнадеждаващи.

Големите надежди

На пазара на имоти едва ли остана сегмент, незасегнат от спада на икономиката. Все пак, ако някъде има потенциал за изплуване, това са жилищата в големите градове, където е концентрирано работещо население. Причината за убедеността на брокерите е, че покупката на жилище най-често задоволява първичната нужда от подслон. А именно тя движи търсенето на жилищния пазар в момента. Ако то в момента е слабо, това се дължи на изтеглянето на спекулативните капитали от пазара на имоти и изчакването от страна на хората с пари за най-добрия момент за покупка. Кога ще настъпи той, до голяма степен зависи от икономиката. Ако тя е стабилна, спадът на жилищния пазар може да спре още към края на идната година.

Кота нула

Анализите на посредническите агенции засега са концентрирани върху 2010 г., определяна като нулева за жилищния пазар. След намалението на цените с над 30% през 2009 г. и драстичното свиване на сделките не бяха отчетени особени движения надолу през последните месеци. Въпреки това според Младен Митов, анализатор в

Радостина Маркова
radostina.markova@pari.bg

агенция "Явлена", жилищният сегмент все още търси равновесната си точка. Спадът на цените продължава, макар и с по-слаби темпове. "В момента с преговори може да се свалят до 5-10% от офертната цена, което е нормална отстъпка. От една страна, силното предлагане натиска цените на жилищата, но от друга, кредитната активност на банките расте и това внася баланс", коментира Митов. Главният икономист на "Уникредит Булбанк" Кристофор Павлов също смята, че ребалансирането на жилищния пазар още не е приключило. Преди стабилизирането му обаче може би ще станем свидетели на още около 5% спад на цените, смята той.

Ключов момент

Всъщност бъдещето на пазара на жилища зависи от няколко основни фактора. Като например нивото на безработицата и овладяването на негативните трендове в икономиката, което ще гарантира сигурност на купувачите. Така че, ако през 2010 г. икономическите показатели се задържат в рамките на очакваното и перспективите са добри, през втората част на 2011 г. може да очакваме оживление на жилищния пазар в големите градове, прогнозира от "Явлена". От агенцията обаче уточниха, че това означава повече купувачи, но за нов ръст на цените е рано да се говори. Бойко Бойков от "Би енд Ейч имоти" добавя сред благоприятните фактори очакваното ограничено предлагане на нови жилища, тъй като заради кризата в момента почти няма строителство. "Свободните квадратури ще бъдат изкупени, а до появата на нови проекти

ще минат поне 2-3 години. Така че след 2011 г. ще наблюдаваме възстановяване на жилищния сектор, но не и нов бум", коментира той. Положителният ефект от тези прогнози обаче се губи на фона на неблагоприятната демографска картина и прогнозите за бавно възстановяване на доходите.

Според Кристофор Павлов от "Уникредит Булбанк" и през следващата година редица домакинства ще изпитват финансови затруднения. Това прави банките предпазливи и отдалечава купувачите от възможността да ползват евтин финансов ресурс. Самите те, изглежда, също не бързат с покупките и към момента основно спестяват. В резултат през последната година по данни на БНБ депозитите на

„Пазарът на имоти загуби доверието на хората и в близко бъдеще едва ли много от тях отново ще вложат парите си там“

домакинствата отбелязват траен ръст и вече надминават 25.9 млрд. лв. Тази парична маса някои, като управителя на агенция "Форос" Добромир Ганев, определят като предпоставка за нови покупки на имоти.

Други, като Кристофор Павлов, обаче трудно приемат този аргумент. Причината е, че пазарът на имоти загуби доверието на хората и в близко бъдеще едва ли много от тях отново ще вложат парите си там. "Ако приемем, че 95% от българите имат недвижима собственост, всеки е загубил средно 30% от нейната стойност в кризата. При това положение няма логика да прехвърля богатството си от финансови активи отново към имоти", смята Кристофор Павлов. Неговото мнение споделя и управителят на лизинговата компания "Иморент Бъл-

гария" Светослав Делчев. Той цитира данни, според които в кризата спестяванията на българите са нараснали с близо 80%, което е рекорд за Централна и Източна Европа. Според Делчев тези пари са предпоставка за ново потребление и растеж след кризата, но това съвсем не означава, че ще бъдат инвестирани в имоти. "Част от тях вероятно ще бъдат похарчени за покупка на автомобили, за почивки, образование", посочи той. Въпреки това и управителят на "Иморент" е сред хората, които смятат, че краят на 2011 г. ще донесе така очакваната стабилизация на жилищния пазар. За София обаче цените дълго ще останат под 1000 EUR/кв. м, дори в престижните райони.

А сега накъде

Независимо за кой сегмент от имотния пазар става дума обаче, прогнозите са за бавно възстановяване. В краткосрочен план целта е търсенето и броят на сделките тази година да се запазят поне около показателите за миналата. Данните на имотния регистър показват, че през 2009 г. у нас е имало около 200 000 покупко-продажби на имоти при над 320 000 през пиковата 2008 г. "С очакваните бавни темпове на възстановяване пазарът ще се върне на позициите си отпреди кризата най-рано след 7-8 години", прогнозира Младен Митов. Кристофор Павлов е още по-скептичен и смята, че за това ще е необходимо повече от десетилетие. Според него едва половината от търсенето през 2008 г. е било устойчиво, а в основната на останалата част от сделките е бил кредитният бум.

"В момента обемът на имотния пазар е около 25% от този преди кризата. А имайте предвид, че годишният ръст на имотния пазар ще се движи малко под този на икономиката, т. е. около 2-3%", предупреди икономистът. При подобни темпове имотите наистина ще изпълзят с миши стъпки от кризата. А за много от тях пътят дори все още не е в посока нагоре. ■

Тенденция Пазарът на земя ще се възстанови последен

► Ако за прогажбите на жилища 2011 г. се очертава като преломна, редица други сегменти от пазара на имоти ще чакат още дълго за признаци на възстановяване. На опашката брокерите нареждат пазара на земя, който обикновено тръгва последен. Според Добромир Ганев от "Форос" още поне година - две ще тече рестарт на замразените проекти и едва след това може да се очаква нов интерес към покупки на строителни терени.

► Бавно възстановяване се очаква и на пазара на офиси, където строителната инерция все още увеличава предлагането и процента незаети площи. Заради свитите разходи на бизнеса брокерите не очакват този сегмент да се върне към растеж по-рано от 3-4 години.

► По отношение на търговските площи мненията са различни. Слабото потребление и ниските обороти в търговията увеличават рисковете пред магазините по търговските улици, които привличат главно по-висок клас наематели. Според агенция "Явлена" проблемите със заетостта се очакват и в част от софийските молове, тъй като за много търговци е въпрос на време да поискат преговаряне на наемите или дори да затворят обекти. Светослав Делчев от "Иморент България" обаче посочи като перспективен пазара на търговски площи от типа биг бокс и ритейл парковете. Те са по-слабо засегнати от кризата, защото са свързани с експанзията на международните търговски вериги. По отношение на моловете той препоръчва да се наблегне на комбинацията между шопинг и забавления.

► От следващата година на нов ръст на цените

80

► процента ръст на спестяванията в кризата сочат анализите на "Иморент"

Цитат

” Държавата трябва да положи максимални усилия за връщането на инвеститорите, особено когато европейските икономики дават признаци на оживление

► **Николин Гавраилов**, Камара на предприемачите в строителството

Криза

80

► хил. души са вече безработните в строителството

срива

Жилищните пазари в големите градове може да разчитат на оживление, но не и

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Най-лошата година

За строителния бранш тази година е най-трудната за последното десетилетие. Той обаче вече гледа напред - към изхода от кризата

Ако през миналата година някой е очаквал бърз и сравнително безболезнен изход от икономическата криза, през тази със сигурност се е разочаровал. За строителния сектор 2010 г. е на път да се превърне в най-лошата от Милениума насам. Причина за това не са толкова ниските обеми на пазара, а по-скоро продължаващият спад, при това в условията на силна конкуренция и влошена икономическа среда. А това вече поставя фирмите пред сериозно изпитание.

В първи клас

За по-малко от две години строителните компании у нас претърпяха сериозни трансформации. След бързото разрастване на бизнеса им и недостига на квалифицирана работна ръка сега те са изправени пред обратния проблем - как да запазят оборотите си и да задържат кадрите си. Данните на статистиката са красноречиви - броят на заетите в строителството тази година е намалал до 142 хил., а безработните са надминали 80 хил. души. В същото време тази година от пазара са отпаднали нови 1100 фирми. Така броят им от малко над 5400 през 2009 г. вече е 4072. Според изпълнителния директор на Камарата на строителите в България Иван Бойков от пазара излизат главно случайни играчи, както и компаниите с недобро планиране. Оставащите обаче също не са в добра финансова форма - повечето оце-

► Обем на строителството по години (в млрд. лв.)

Година	Продукция	Ръст
2004	5.615	
2005	7.979	42%
2006	10.907	37%
2007	15.391	41%
2008	21.582	40%
2009	13.308	(-62%)
2010	4.800 (за първо полугодие)	(-21%)

ляват с орязан наполовина и изчерпани резерви в кризата. Така браншът, който набра сериозна инерция в годините на икономически растеж и имотен бум, сега се връща години назад и трябва отново да усвоява правилата на играта.

Новите правила

Според председателя на КСБ инж. Светослав Гловосов много от строителните фирми, които останаха на пазара, разширяват обхвата си на дейност. Тенденцията се усеща още от 2008 г., когато на пазара замири-са на криза. Тогава много компании със сравнително голям капацитет от работна ръка и техника се преориентираха към инфраструктурата. Например дружества от ранга на “Галчев инженеринг”, фокусирани дотогава върху жилищни и административни проекти, се наредиха сред изпълнителите на Лот IV от магистрала “Тракия”. Тенденцията продължава и в момента, макар че по данни на строителната камара все още в сградния сегмент са ангажирани над 2000 фирми, т. е. близо половината. Част от тях обаче вече се насочват към различни елементи на инфраструктурата - например към ВиК сектора, където се очаква финансиране по линия на капиталовите разходи на общините и различни европейски програми. Сериозен интерес предизвикват и търговете за ремонти на училища, детски градини и други публични сгради, които се финансират главно по линия на оперативната програма “Регионално развитие”. Конкуренцията и тук е голяма, като за една обществена поръчка се явяват по 20-30 фирми. При това по думите на Иван Бойков за ремонти на детски градини вече кандидатстват компании с годишни обороти от порядъка на десетки милиони левове. Едновременно с това големите в строителния сектор се прицелват и в по-мощни проекти със

сравнително близък хоризонт на изпълнение, като лотове от магистралите “Струма” и “Марица”. Във фокуса на строителите е и АЕЦ “Белене”, макар и перспективите пред втората атомна централа все още да са твърде неясни.

Панацея, но не

Като цяло обаче публичният сектор далеч не може да компенсират резкия спад на частните инвестиции. На първо място и тук се наблюдава сериозно свиване на бюджетите, като по данни на КСБ само през първата половина на 2010 г. обемът на обществените поръчки е намалал с 1.5 млрд. лв. Това води до по-малко работа за фирмите и все по-ожесточена конкуренция.

Дефицит

Според Иван Бойков капиталовите разходи на държава и общини са спасителен пояс за много строителни компании в кризата, но са и най-сериозният буфер за бюджетния дефицит. По тази причина от камарата настояват за повече публични разходи, макар и цената на по-висок дефицит, естествено в разумни граници. Това обаче надали ще се случи, особено на фона на призивите на редица икономисти за затягане на фискалната дисциплина и подготвяните санкции в тази посока от страна на ЕС. Според председателя на Камарата на предприемачите в строителството Николин Гавраилов държавата трябва да положи максимални усилия за връщането на инвеститорите в страната, особено в момент, когато европейските икономики вече дават признаци на оживление. Ако това не се случи и през 2011 г. и не се усетят никакви признаци на икономическо оживление, излизането от кризата за строителния бранш може да се проточи по-дълго от очакваното. В такъв случай другата есен ще го завари с още по-рехави редици.

Рягостина Маркова

2000

► фирми работят в сградното строителство

4072

► е броят на строителните фирми в България след последната пререгистрация

Интервю Симеон Пешов, почетен председател на Камарата на строителите в България (КСБ)

Предприемаческият бум преди кризата беше ненужен

Строителството започва да излиза от трудния период, но това ще се усети чак напролет

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Визитка Кой е Симеон Пешов

► Симеон Пешов е почетен председател на Камарата на строителите в България, оглавявана от него до минала-

та година.

► Президент е на строително-инвестиционния холдинг "Глабболгарстрой", начело на който е от 1990 г. насам. След приватизацията на дружеството през 1996 г. постепенно се утвърждава и като един от големите акционери в него.

► Професионалната си реализация започва през 1966 г., като дълги години е заемал различни позиции в бившето строително министерство.

► Роден е на 29 март 1941 г. в село Белчин, Самоковско. Завършил е Инженерно-строителния институт в София.

► **Господин Пешов, тази година много строителни компании не подновиха регистрацията си и отпадат от пазара. Това ли е най-тежката година в строителството?**

- Въпросът е изключително труден, но може да се каже, че вече стигнахме дъното. Това стана около август. По статистически данни през първите седем месеца спадът в строителството е 20% на годишна база. Много фирми отпаднаха от бранша - от 5500 броят им намаля до около 3500, но в това число влизат и новорегистрирани дружества. Ако ги извадим от бройката, излиза, че половината от старите строителни фирми са изчезнали. С новите обаче спадът в отрасъла е около 33%. Основната причина е сериозното намаление в

► **От кризата няма да излезем със скок, а с бавни крачки**

сградното строителство, където бяха заети повечето фирми. В момента такова строителство на практика няма, но покрай бума в предприемачеството през 2008 г. всеки реши, че може да строи, и се появиха много фирми. Тогава от предприемачество се печелеше много - по 50, че и по 200%. Но като дойде кризата, много от тези компании заключиха офисите си. За съжаление захкаха и истински строителни фирми - малки и средни, които не получиха поръчки. Но сериозните останаха на пазара. Това е много важно - в тези 3500 строителни дружества влизат много сериозни компании, които се отказаха от печалби и дивиденди за известно време, за да оцелеят.

Големият спад в цените на строителството дойде от битката за оцеляване. Тази битка може да стане и опасна. Но като цяло е добър знак - компанията предпочитат известно време да са на нула, но да работят и да запазят кадрите си, защото те са богатството на една компания. "Глабболгарстрой" например е създавал свои кадри през последните години и в момента имаме хора с 2 до 20 години трудов стаж при нас. Тези с 10-15 години в компанията зад гърба си са най-силните ни хора - с много енергия, опит и умения.

► **Кога браншът ще започне да излиза от кризата?**

- От септември до ноември тази тенденция ще се прояви. Няма вече да има спад, освен ако на световно ниво не се случат нови икономически катаклизми. Очаквам догодина, от април - май, ситуацията да се подобри осезаемо. Всъщност да - 2010 г. ще е най-тежката за сектора през последните 10 години, защото резервите на фирмите свършиха, а няма поръчки.

► **Какво точно ще се промени на строителния пазар идната пролет?**

- Преди време финансовият министър Симеон Дянков събра хора от различни браншове и потърси мнението ни за развитието на различни сектори в кризата. Аз му казах, че ако еврофондовете се усвояват нормално, до октомври - ноември строителството ще започне да излиза от кризата. Това като че ли вече се сбъдва. Подписаха се доста договори по европейските фондове и сега започва усвояването на средствата. Вижте например новите лотове на магистрала "Тракия". Фирмите вече работят, но оборотът между главни изпълнители, подизпълнители и доставчици още не циркулира, сега се заражда с авансовите плащания.

► **Покрай бума в предприемачеството през 2008 г. всеки реши, че може да строи. Тогава от предприемачество се печелеше много - по 50, че и по 200%**

Сега започва да работи механизъмът по създаване на оборот, който ще се усети рано напролет. За строителството декември и януари винаги са месеците с най-нисък оборот. През това време отрасълът ще работи, но подем ще се усети едва след март.

► **Означава ли това, че през 2011 г. секторът ще се върне към растеж?**

- Да, но лек. Никога през близките 7-8 години няма да стигнем онзи ненужен за България бум от 2008 г. Той беше само бум в сградното строителство - продажби,

► **Основната причина за свиването на сектора е намалението в сградното строителство, където бяха повечето фирми**

препродажби, жилища, хотели. Това няма да се върне. От кризата няма да излезем със скок, а с бавни крачки.

► **Казахте, че се появяват нови компании. Кои са нишите?**

- Нишите са инфраструктурното строителство и ремонтите. Предполагам, че голяма част от тези новопоявили се фирми са се появили от такива, затворили офисите си. В такива случаи сред хората, които остават на улицата, обикновено се появяват бизнесмени, които организират бизнеса наново. Вече се появили и няколко големи строителни площадки - например тази на ИКЕА и на мола срещу нея. Там инвестират гръцки фирми и изпълнителите са гръцки, но и за нашите компании ще има хляб. Има още няколко големи проекта в София, които започват извън инфраструктурата.

► **Наскоро строителни компании реагираха остро срещу предложението на гържавата да им плати за изпълнени проекти със 7% дискант. Каква е вашата гледна точка по този спор?**

- Аз лично подкрепих това решение на държавата още от самото начало. Изходът на държавата от тези задължения се получи чрез цесия, тъй като директното плащане означаваше бюджетен дефицит. Цесията не поражда дефицит, но и тя не е безплатна - оттам идват тези удържани 7%. Колегите, които не си искат парите по този начин, всъщност вече са загубили въпросните 7%. Така излиза, ако за изминалата година оlixвим парите, които са чакали. Ако са взели кредит от банка на 12-14% лихва и не са го погасили, вече са на загуба. Ако пък имат пари в касите и не разчитат на приходите от държавата, парите си спящи и така инфлацията ги изяжда. Само след година стойността им вече ще е друга.

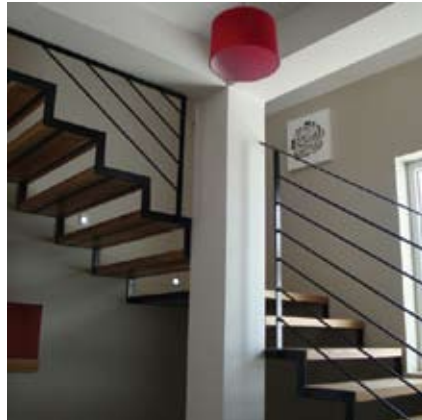
Радостина Маркова

Живей на върха

Мезонети в СИТИ ПАРК

Сега с Акт 16
Сити Парк -
ТВОЯТ НОВ ДОМ!

2, 3, 4, 5 - стайни
апартаменти
За продажба
Посетете мостреният
апартамент
Още днес
962 21 21

Сити Парк ви предоставя удоволствието от стила и лукса на разкошните
двуетажни мезонети, пред които се открива невероятна панорамна гледка.
Живейте комфортно в зеленият център.

City Park
Residence

близо до
метро

централно
местоположение
и комуникативност

парк

апартаменти
до ключ

лукс
офиси

магазини

кафе
ресторант

фитнес
сауна

подземни
паркинзи

АКТ 16!

Гр. София, ул. Цар Симеон (до АРЕНА ЗАПАД)

За продажби:

Тел: 962 21 21, моб: 0888 45 17 28

www.cityparkresidence.com

Търсят се наематели

Офисите в София достигнаха рекордните 1.2 млн. кв. метра, пълно е с незаети площи

Фирмата "Арт билд ап" е на строителния пазар от 2003 г. - малко преди началото на имотния бум. В разгара на кризата започнала проект за офис сграда в Студентския град, която в момента предлага под наем. Първата част на "Twin's Center" вече е изцяло отдадена, а във втората текат огледи. При това по думите на управителя на компанията Гергана Симова - на наемни цени над средните за района.

Кризисни времена

Ако се беше случило две години по-рано, това не би впечатлило никого. При сегашното състояние на офис пазара в София обаче вероятно мнозина мениджъри на административни сгради биха искали да са на мястото на собствениците на "Twin's Center". Няма как да е обратното на фона на ниските наеми и рекордните нива на свободни офис площи в столицата, които според посредническите агенции са между 21 и 26-28%. При това продължават да излизат нови проекти. Само тази година се очаква предлагането да нарасне с още 150 хил. кв. м до 1.2 млн. кв. м. Причините да се стигне дотук са навикът на инвеститорите у нас да влагат пари "на стаден принцип" и обичайната за пазара на имоти инерция. Данните на Forton International например показват, че само през първата половина на

2010 г. на пазара в София са се появили още 116 хил. кв. м офиси. Над 1/3 от тях са само в рамките на един проект - European Trade Center (ETC) на бул. "Цариградско шосе". Комплексът беше започнат в годините на бума. Както и редица други, които сега излизат на офис пазара. Така, въпреки че по данни на "Елта консулт" само в столицата е замразено строителството на над 1 млн. кв. м офиси, свободни площи има за 2-3 години напред.

Добрата новина

На пренаситен пазар добрите новини са за наемателите. Самите те определят ситуацията като уникална за постигане на най-изгодните условия. Данните на консултантската компания Colliers International показват, че за последните две години офертните цени на офисите в София са намалели с 25%, а при преговори може да се смъкнат още. От Forton посочват като средни цени на първокласните площи в центъра 12.5-13 EUR/кв. м, но не крият, че сделки на такива нива рядко се сключват. Стратегията на повечето собственици на офис сгради е свързана с ценови компромиси. Като например договарянето на стъпаловидно растящ наем, който през първата година е под средните за района нива. Договорите най-често са за 3 годи-

► Заг добре изглеждащите фасади на офис сградите често се крият проблеми със заетостта на площите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ни. Така собствениците постигат краткосрочна заетост с опция след време, когато пазарът работи повече в тяхна полза, да постигнат по-добри цени. Пример за подобна стратегия е "Кристал бизнес център" на бул. "Тодор Александров". Въпреки високия си клас, дизайнерските елементи в интериора и централната локация сградата беше отдадена краткосрочно за под 10 EUR/кв. м при типични за района 12-13 EUR/кв. м. В момента обаче тя е почти изцяло заета, при това с първокласни наематели, като "Уникредит Булбанк" и "Сиско Системс".

Стратегията на "Арт билд ап" е качествено строителство и прецизно таргетиране. За разположения в Студентския град "Twin's Center" например обясняват, че заради специфич-

ното местоположение са потърсили наематели най-вече сред кабелните оператори и ИТ компаниите. Така първата част вече е наета от blizoo - бранда, под който се обединиха "Евроком" и "Кейбълтел". За втората по думите на Гергана Симова текат по 2-3 огледа на ден.

Има ли избор

За успеха на отделни проекти на фона на свития офис пазар има и друго обяснение. Според Антон Славчев, мениджър "Офисни и индустриални имоти" в Colliers International, те просто съчетават търсените квадратури с търсеното качество и търсената локация. Голямото предлагане на офиси в София е само привидно. "Ако съпоставим характеристиките на сградите и изискванията на наемателите, става ясно, че те имат избор между не

повече от 5-6 проекта", смята той. Една от основните причини за това е локацията. Над 2/3 от новите офиси са разположени в покрайнините на София, докато наемателите се насочват към центъра и големите булеварди. Според Source Real Estate Advisers например над 70% от тях търсят офиси по главните пътни артерии на София при базов наем до 6 EUR/кв. м. "Ако повечето сгради в крайните квартали се отдават за 4-5 EUR/кв. м, защо за 1-1.5 EUR на квадрат повече да не отидеш на главен булевард?", пита Красимир Димитров, управляващ съдружник в агенцията.

Перспективите

И за по-предпочитаните от наемателите райони в София обаче предстоят трудни времена, ако се

сбъднат прогнозите за още поне 3-4 години негативен тренд на офис пазара. Според Красимир Димитров процентът незаети площи ще остане висок заради намалелото наполовина търсене и рязкото повишаване на количеството офиси на пазара. Прогнозите на Source са, че в началото на 2011 г. всеки трети офис в София ще е празен. От Colliers обаче са на обратното мнение, базирайки се на нарастващия обем сделки на пазара в САЩ. Очаква се тази активност да се пренесе в Европа, а с известно закъснение - и у нас.

Дори при този сценарий обаче офис пазарът в София месеци наред ще е царство на наемателите. А собствениците на сгради няма как - ще трябва да се съобразяват с това.

Рагостина Маркова

Каква е картината

Colliers International

налични офиси ..... 1 168 000 кв. м
незаети площи 21%

Елта консулт

налични офиси клас А и В ..... 1 250 000 кв. м
нови площи през 2010 г. .... 150 000 кв. м
незаети площи 25.2%

Forton International

налични офиси ..... 1 187 000 кв. м
нови площи през 2010 г.* ..... 200 000 кв. м
незаети площи 23%
*статистиката включва и първото тримесечие на 2011 г.

Source Real Estate Advisers

Център
незаети площи 17-18%
среден наем* ..... 9-11 EUR/кв. м
Големи булеварди
Незаети площи 24-26%
Среден наем* ..... 6-8 EUR/кв. м
Покрайнини
Незаети площи ..... над 50-60%
Среден наем* ..... 4-5.5 EUR/кв. м
* данните са за клас А сгради

Статистика Игра на процентите

► Колко точно са свободните офис площи в София? По данни на консултантските компании - със сигурност над 20%. Някои от тях обаче, като Source Real Estate Advisers, отчитат 26-28% незаемост на площите в столицата, докато според други, като Colliers International,

тя е около 21%. Според управляващия съдружник в Source Красимир Димитров разминаването в процентите идва от практиката консултантите да включват в статистиките си само сгради с разрешение за ползване. "В момента обаче на пазара има много сгради, които нямат наематели и собствениците нямат интерес да ги въвеждат в експлоатация, за да не плащат данъци", посочи

той. Според него в момента такъв е случаят на сгради с обща площ от 60-80 000 кв. м в София, а това изкривява статистиката на консултантските компании.

► Другият проблем, който поражда ниската заетост, са високите разходи за поддръжка - почистване, охрана, зелени площи. "За да са поносими таксите за наемателите и в същото време да се формира достатъчен бюджет, трябва

да се постигне поне 40-50% заетост. При малки сгради - под 4000 кв. м, заетите площи трябва да са дори 60-70%", посочи от Source.

► Според компанията здравословният процент свободни площи на пазара у нас е между 5 и 10%. Практиката е предлагането да изпреварва с малък процент търсенето от гледна точка на това да се поддържа баланс на цените, смятат от Source.

ЖИЛИЩЕН КРЕДИТ

БЕЗ ТАКСА

ЗА ПРЕДСРОЧНО ПОГАСЯВАНЕ*

* Важи при предсрочно погасяване със собствени средства при искания за кредит, погасени до 31.12.2010 г.

КОГАТО ИСКАТЕ ДОМ, А НЕ ПРОСТО КЪЩА

Възползвайте се от предимствата, които Ви дава жилищният кредит от Societe Generale Експресбанк:

- изключително атрактивна лихва
- прозрачни условия за целия период на изплащане
- без годишна такса за обслужване
- без такса за разглеждане на документи
- без такса за предсрочно погасяване със собствени средства при искания за кредит, погасени до 31.12.2010 г.

Pontiac на път към музея

► Върховите години на GTO са от 1964 до 1974 г.

СНИМКИ SHUTTERSTOCK

General Motors сложи край на марката икона на автомобилите през 60-те и 70-те

Pontiac, една от най-емблематичните марки на американската автомобилна индустрия, напуска окончателно бизнеса след 84-годишна история на забележителни успехи и бавен залез.

Макар да произведе последната си кола преди около година, официалният край на марката беше сложен на 31 октомври. Тогава изтекоха и последните договори между производителя General Motors (GM) и разпространителите на Pontiac.

Пътят нагоре

Създадена през 1926 г. и кръстена на малко градче в щата Мичиган, за мнозина Pontiac олицетворяваше образа на т. нар. американска "muscle car" - средноразмерни двувратни седани и купета с осемцилиндрови двигатели с голям обем и мощност. Най-популярните модели на фирмата, като Bonneville, GTO и Firebird Trans Am, участват в редица известни холивудски филми през 60-те и 70-те години. Продажбите обаче отбелязват стабилен спад от 80-те години насам.

Поврат

Катастрофалните финансови проблеми на GM решиха съдбата на Pontiac, след като корпорацията реши да се съсредоточи върху основните си марки в Северна Америка - Chevrolet, Cadillac, Buick и GMC.

Определяни от познавачи като по-спортни от Chevrolet, но по-малко снобски от Oldsmobile или Buick, най-добрите автомобили на Pontiac са лесно разпознаваеми по раздвоената решетка на предницата и червената емблема. Те са стилни, но не твърде скъпи и с огромни двигатели. През по-голямата част на 60-те години Pontiac са трети по продажби в САЩ след Chevy и Ford - място, което в момента заема Toyota.

Бавният залез

В десетилетията оттогава марката постепенно губи образа, който си е изградила. Многократните опити за съживяването ѝ през 90-те и след 2000 г. се провалят. Пазарът вече се движи от шофьори, твърде млади да помнят как Бърт Рейнълдс е возил Сали Фийлдс във Firebird Trans Am в

култовия филм "Смоуки и бандитът" (Smokey and the Bandit) от 1977 г. Напротив, по-младите купувачи вече свързват Pontiac с оформения като прахосмукачка миниван Trans Sport или с кросоувъра Aztek, често определян като най-грозния автомобил в историята. До края на 2009 г. Pontiac изпада до 12-о място на пазара в САЩ, като най-успешният им модел е седанът G6.

Според мнозина Pontiac от десетилетия живее в миналото и не успява да намери мястото си на съвременния пазар. Кое е изненадващо, защото компанията няколко пъти успешно е променяла имиджа си.

Началото

Историята ѝ започва още през 1899 г. (виж карето) като производител на теглени от коне каруци. Първите автомобили са произведени през 1907 г. преди сливането със съседската Oakland Motor Car Company и преди да бъде купена от GM през 1909 г. Първата кола с марката Pontiac е шестцилиндров модел, струва 825 USD и се продава толкова добре, че GM затварят

Oakland, за да се съсредоточат върху Pontiac. Тя става известна като консервативна марка тромави коли за пенсионери.

Добрите години

Това се променя в средата на миналия век, когато марката търси вниманието на по-млади купувачи под ръководството на мениджъра Семон Кнудсен. Той разкрива новия "широк" дизайн на марката, който подобрява управлението на автомобила, като раздалечава колелата с 5 инча (около 13 см) и помага на колата да избегне образа на "футболист, носещ балетни обувки". Стилът е лесно различим, а честите победи на Pontiac на състезания през този период спомагат

Историята на Pontiac

- **1899** - Албърт Норт и Хари Хамилтън създават Pontiac Spring and Wagon Works.
- **1907** - Излиза първият автомобил на компанията. Тежи 450 kg и е с мощност на двигателя 12 конски сили.
- **1908** - Компанията се слива с Oakland Motor Company и приема името ѝ.
- **1909** - General Motors (GM) купува Oakland.
- **1916** - Oakland става една от първите марки, предлагаша двигател V8.
- **1926** - Излиза първата кола с марката Pontiac на GM. Само за една година се продават близо 77 хил. бройки.
- **1932** - Oakland заживя заради Голямата депресия.
- **1935** - Колите Pontiac започват да използват хидравлични спирачки.
- **1941** - Pontiac временно спира да произвежда автомобили, прави оръдия за американската армия.
- **1946** - Излиза първата следвоенна кола на Pontiac.
- **1954** - Pontiac за пръв път предлага климатик в автомобилите си.
- **1959** - Започва използването на новия "широк" дизайн и логото - стрела.
- **1964** - Pontiac започват да предлагат пакета за увеличаване на производителността GTO.

- **1968** - Компанията пуска моделите Trans Am и GTO Judge и поставя рекорд. Продадени са близо 1 млн. коли.
- **1974** - Pontiac посреща края на ерата на "muscle cars", причинен от първата петролна криза година по-рано.
- **1981** - Pontiac започват да правят все по-малки коли с акцент върху ефикасността.
- **1984** - Двуместната Fiero се оказва изненадващ успех.
- **1990** - Компанията произвежда първия си миниван - Trans Sport.
- **2001** - Излиза Pontiac Aztek, често определяна като най-грозната кола в света.
- **2002** - Компанията прекратява производството на знаковия модел Firebird.
- **2004** - Нова версия на GTO е проектирана от Opel и произведена в Австрия, за да запълни мястото на Firebird. Поради високата си цена не се продава добре.
- **2006** - Втори опит за съживяване на Pontiac чрез модела Solstice.
- **2008** - Произведена е първата кола от последния нов модел на Pontiac - спортният седан G8.
- **27 април 2009** - Ръководството на GM обявява прекратяването на марката Pontiac до края на 2010 г.
- **31 октомври 2010 г.** - КРАЯТ

за увеличаването на продажбите.

Ерата GTO

Все пак имиджът на Pontiac е подпомогнат най-много от излизането на модела GTO, чиито върхови години са между 1964 и 1974 г. Оригиналният двигател на GTO е с обем 6.5 литра - повече, отколкото GM позволяват за кола с такъв размер. Директорите на Pontiac обаче предлагат колата като подобрение на съществуващ модел. Никой от корпоративните шефове не бил наясно с тази опция, докато тя не навлязла в производство и продавачите започнали да искат още.

Продажбите на компанията достигат върхова-

та си точка през 1968 г., когато са продадени 920 хил. автомобила. Оттогава числата постоянно спадат.

Феновете на марката тъгуват, че Pontiac най-накрая е произвел достойни модели в последните си години - седана G8 и спортната Solstice, но вече е било прекалено късно.

Днес продавачите в САЩ си припомнят тъгата, когато GM убива друга класическа марка - Oldsmobile през 2004 г. Табелите с надпис Pontiac отдавна са свалени, а автомобили от марката вече няма почти никъде. Почти всички обаче са съгласни, че тези 84 години са били едно страшно пътуване.

Пламен Димитров

920

► хил. автомобил е рекордът в годишните продажби на Pontiac, поставен през 1968 г.

► Solstice е последният спортен модел на марката, който според феновете ѝ се е появил прекалено късно

► Моделът Firebird от периода 1977-1979 г. става особено популярен, след като се появява в култовия филм "Смоуки и бандитът"